

Miðvikudaginn 3. júlí 1985.

Nr. 157/1984. **Ákærvaldið**

(Þórður Björnsson ríkissaksóknari)
gegn

Guðmundi Baldurssyni

(Jón Oddsson hrl.)

Jóhanni Valbirni Ólafssyni

(Sveinn Snorrason hrl.)

Sigurgeiri Arnþórssyni

(Svala Thorlacius hrl.)

Brot í opinberu starfi. Líkamsmeiðingar. Skaðabætur. Sératkvæði.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Björn Sveinbjörnsson, Guðmundur Jónsson, Guðmundur Skaftason, Halldór Þorbjörnsson og Magnús Thoroddsen.

Ríkissaksóknari skaut máli þessu til Hæstaréttar með áfrýjunarstefnu 22. maí 1984. Eru af hálfu ákærvalds gerðar þær kröfur, að ákærðu verði sakfelldir samkvæmt ákæru og þeir dæmdir í refsingu og greiðslu sakarkostnaðar og enn fremur verði þeir dæmdir til þess að greiða Skafta Jónssyni bætur samkvæmt kröfu hans. Ágrip dómsgerða barst Hæstarétti 18. apríl sl.

Ýmis ný gögn hafa verið lögð fyrir Hæstarétt. Framhaldsrannsókn fór fram fyrir sakadómi, og komu þá m.a. fyrir dóm fjögur vitni, sem áður höfðu gefið skýrslu fyrir rannsóknarlögreglu, en eigi fyrir dómi. Þá lagði ríkissaksóknari fram við framhaldsprófin bréf lækna Stefáns Skaftasonar og Stefáns Ólafssonar, en hinn fyrrnefndi er föðurbróðir Skafta Jónssonar og hinn síðarnefndi föðurbróðir konu hans. Lýsa lækarnir þar yfir því álitu sínu, að húðmar það, sem fannst í hársverði Skafta, hafi „komið vegna togs (extractio) eða af utanaðkomandi áreitni, en ekki fyrir eigin tilverknad.“ Héraðsdómariinn aflaði síðan að frumkvæði ríkissaksóknara álits dr. med. Ólafs Bjarnasonar prófessors um orsakir áverka Skafta Jónssonar. Í álitsgerðinni segir m.a. svo.: „Þar sem undirritaður hafði ekki tækifæri til að athuga þá áverka sem lýst er, er hann ekki í aðstöðu til að gefa afdráttarlaus svör við þeim

spurningum sem fram koma í bréfi Sakadóms Reykjavíkur dags. 23.05. 1985. Undirritaður telur þó í hæsta máta ólíklegt að: „roði og húðmar í hársverði á hnakka Skafta Jónssonar“ *hafi komið* vegna togs í hársvörð hans. Miklu sennilegra er að áverkinn hafi hlotist af höggi á hnakkann t.d. þannig að höfuðið hafi slegist í fastan, flatan hlut. Ekki verður þó talið með öllu útilokað að slíkur roði og húðmar hefði getað hlotist af togi í hársvörð, svo framarlega sem hár hafi verið svo mikið á hnakka Skafta að unnt hefði verið að ná á því taki...“

I.

Fyrir ákæruskjali er greingerð í héraðsdómi. Við flutning málsins fyrir Hæstarétti hefur ríkissaksóknari haldið því fram, að ákærði Sigurgeir hafi brotið gegn 131. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940 með því að láta undir höfuð leggjast að veita Skafta Jónssyni vernd gegn líkamsmeiðingunum eða a.m.k. með því að þegja yfir þeim, og taki ákæra til þessarar háttsemi hans.

Samkvæmt reglum 115. gr. og 118. gr. laga nr. 74/1974 ber að tilgreina skýrt í ákæru, hvert það brot, sem sök er gefin á, ásamt lagastað, er við á, og verður ákærði ekki dæmdur fyrir aðra hegðun. Ákæra í máli þessu er að vísu eigi svo glögg sem æskilegt væri, en hún verður ekki skilin á annan veg en þann, að ákærðu séu allir þrír saksóttir fyrir, að þeir hafi með ólögmætum hætti handtekið Skafta Jónsson og fært hann út úr Þjóðleikhúsinu, og brotið þannig gegn 131. gr. eða 132. gr. hegningarlaga, en Guðmundi Baldurssyni og Jóhanni Valbirni Ólafssyni sé að auki gefið að sök, að þeir hafi gerst sekir um líkamsmeiðingar á Skafta, er varði við 218. eða 217. gr., sbr. 138. gr. hegningarlaga. Gefur ákæran eigi tilefni til þess að taka til úrlausnar, hvort Sigurgeir hafi átt refsiverðan þátt í líkamsmeiðingunum.

Í ákæru segir, að Guðmundur og Jóhann Valbjörn séu ákærðir fyrir „harðræði við flutning ákærða frá Þjóðleikhúsinu“ o.s.frv., en líta verður svo á, að hér sé um ritvillu að ræða og átt við flutning Skafta Jónssonar, enda hefur ríkissaksóknari lýst yfir því, að svo sé.

II. Ákæra fyrir ólöglega handtöku.

Samkvæmt gögnum málsins, sem rakin eru í héraðsdómi, sýndi Skafti Jónsson af sér ósæmilega hegðun í fatageymslu Þjóðleikhúss-

kjallarans og réðst að Sigurbjarti Ágúst Guðmundssyni með ókvæðisorðum og reif klæði hans. Var því eigi óeðlilegt, að lögregla væri kölluð á staðinn. Er ákærðu komu, fengu þeir upplýsingar frá dyraverðinum um viðskipti hans við Skafta. Bar dyraverðurinn það með sér, að hann hafði lent í handalögmálum. Þá verður að telja sannað, að Skafti hafi veist enn að Sigurbjarti í viðurvist ákærðu og verið mjög æstur. Verður því að telja, að ákærðu hafi haft tilefni til þess að handtaka Skafta, sbr. 1. og 7. tl. 61. gr. laga nr. 74/1974 og enn fremur 78. gr. lögreglusamþykktar fyrir Reykjavík nr. 2/1930. Þá hefur eigi komið fram, að ákærðu hafi beitt Skafta harðræði umfram það, sem nauðsynlegt var, er hann var færður út úr húsinu, en Skafti sýndi þá mótspyrnu. Samkvæmt þessu er fallist á niðurstöðu héraðsdóms um, að sýkna beri ákærðu af fyrra þætti ákærunnar, er lýtur að ólöglegri handtöku.

III. Ákæra fyrir líkamsmeiðingar.

Sýnt þykir, að Skafti Jónsson hafi hlotið áverka sína, a.m.k. andlits- og höfuðáverkana, eftir að hann var færður út úr Þjóðleikhúsinu, en áður en komið var með hann á lögreglustöðina. Hljóta svo stórfelldir áverkarnir að vekja grunsemdir um, að Skafti hafi sætt ofbeldi eða harðræði af hálfu ákærðu Guðmundar og Jóhanns Valbjarnar, en það voru þeir tveir, sem færðu Skafta inn í lögreglubílinn, og var Guðmundur yfir honum á leiðinni. Á það er sérstaklega að líta, að Skafti var handjárnaður fyrir aftan bak og því alfarið á valdi ákærðu, sem auk þess höfðu hendur á honum, fyrst báðir, en síðar annar alla leiðina frá Þjóðleikhúskjallara að lögreglustöð. Þrátt fyrir þetta hafa þeir engar viðhlítandi skýringar gefið á því, hvenær eða með hvaða hætti Skafti hlaut áverkana. Verður ekki á það fallist, að það hafi getað farið fram hjá þeim báðum. Hvorugur ákærða getur borið um það af eigin reynd, að Skafti hafi rekið andlitið í við að detta inn á gólf bifreiðarinnar við upphaf fararinnar. Sjálfur kveðst Skafti hafa lent á bringunni „en hlíft andlitinu með því að sveigja höfuðið aftur.“ Telja verður frásögn Skafta um þetta atriði trúverðuga. Þykir því eiga að leggja hana til grundvallar. Ekkert er fram komið, er bendir til, að Skafti hafi hlotið áverkana, er hann var fluttur úr bifreiðinni við lögreglustöðina.

Telja verður því sannað, að Skafti Jónsson hafi hlotið meiðslin,

eftir að hann hafði verið færður inn í lögreglubifreiðina og meðan ákærði Guðmundur gætti hans einn. Skafti hafði þá verið yfirbugaður og færður í járn. Þannig á sig kominn var hann látinn liggja á grúfu á gólfinu. Að sögn Guðmundar hafði hann þau tök á Skafta, að hann hélt í jakkakraga hans að aftan og setti vinstra hnéd á bak hans. Hinir lögreglumennirnir tveir sátu báðir í framsæti bifreiðarinnar. Þetta verður að teljast allsendis ófullnægjandi gæsla á Skafta, þegar haft er í huga, að hann var í miklu uppnámi og braust um. Ákærði Guðmundur var í fyrirsvari fyrir lögreglumönnum í umrætt sinn og ber því ábyrgð á þeim mistökum, er hér urðu. Skafti hefur haldið því fram, að ákærði Guðmundur hafi valdið meiðslum hans með því að halda í hárið á honum og keyra andlit hans hvað eftir annað niður í gólf lögreglubifreiðarinnar. Sumt bendir til þess, að þetta sé rétt hjá Skafta, svo sem áverkarnir á andliti hans, húðmar á hnakka og hárlos á þeim stað. Þessi skýrsla hans fær og stoð í vætti eiginkonu hans, sem ber mjög á sama veg og hann, en hins vegar hvorki í skýrslum meðákærðu né vætti Ástu Svavarsdóttur, sem hvorki varð vör við, að höfði Skafta væri slegið í gólfið né gerði sér yfirleitt grein fyrir því, fyrr en á lögreglustöðina var komið, að Skafti hefði slasast. Að þessu athuguðu þykir viðurlutamikíð að telja sönnur færðar á, að Guðmundur hafi valdið áverkum Skafta á þann hátt, sem Skafti heldur fram. Samkvæmt því, sem nú hefur verið rakið, ber að sýkna ákærðu Guðmund og Jóhann Valbjörn af ákæru um brot gegn 218. gr. eða til vara 217. gr., sbr. 138. gr. almennra hegningarlaga.

Hins vegar telst samkvæmt framansögðu sannað, að Skafti hlaut áverka þá, sem hér skipta máli, inni í lögreglubifreiðinni, meðan ákærði Guðmundur gætti hans einn.

Á þessum tíma hélt ákærði Guðmundur höfði Skafta niður við gólf með taki á jakkakraga hans aftanverðum. Skafti reyndi að reisa upp höfuðið, en ákærði Guðmundur hélt honum niðri. Við þetta svo og hreyfingar bifreiðarinnar er sennilegast, að Skafti hafi hlotið andlitsáverkana. Áverkar þessir verða því raktir til gáleysis ákærða Guðmundar við flutning á Skafta Jónssyni í umrætt sinn. Áverkarnir eru slíkir, að þeir mundu varða refsingu skv. 218. gr. alm. hegningarlaga, ef um ásetningsverk væri að ræða. Verður því að gera ákærða Guðmundi refsingu samkvæmt 219. gr. almennra

hegningarlaga, sbr. 138. gr. sömu laga, enda var málið einnig reifað á þeim grundvelli fyrir Hæstarétti, sbr. 3. mgr. 118. gr. laga nr. 74/1974. Við ákvörðun þeirrar refsingar ber á það að líta, að Skafti Jónsson veitti verulega mótspyrnu við handtökuna.

IV.

Samkvæmt því, sem nú hefur verið rakið, verða ákærðu Jóhann Valbjörn Ólafsson og Sigurgeir Arnþórsson sýknaðir af öllum kröfum ákærvaldsins í máli þessu.

Refsing ákærða Guðmundar Baldurssonar er hæfilega ákveðin 15.000,00 króna sekt til ríkissjóðs og vararefsing sektar 15 daga varðhald.

Þá ber að dæma ákærða Guðmund til greiðslu skaðabóta til Skafta Jónssonar. Skaðabótakrafa þessi nemur alls 48.850,00 krónum og sundurliðast þannig:

<i>Liður 1.</i> Töpuð vinnulaun	kr. 5.500,00
<i>Liður 2.</i> Fatnaður sem eyðilagðist, þ.e. jakkaföt, skyrti og klútur.	“ 10.150,00
<i>Liður 3.</i> Læknisvottorð Högna Óskarssonar	“ 3.200,00
<i>Liður 4.</i> Miskabætur vegna þjáninga, hneisu, óþæginda, lýta, óprýði svo og fyrir röskun á stöðu og högum	“ 30.000,00
Samtals	kr. 48.850,00

Þá er krafist 27% ársvaxta af téðri fjárhæð frá 27. nóvember 1983 til 21. desember 1983, en 21,5% ársvaxta frá þ.d. til 21. janúar 1984, en 15% ársvaxta frá þ.d. til 27. mars 1984, en með dómvöxtum skv. lögum 56/1979 frá þ.d. til greiðsludags. Með hliðsjón af því, að Skafti átti sjálfur nokkra sök á átökunum og því tjóni, er af þeim leiddi, þykja bætur til hans hæfilega ákveðnar samtals 25.000,00 krónur, og ber að dæma ákærða Guðmund einan til greiðslu þeirrar fjárhæðar með vöxtum, svo sem greint er í dómsorði.

Staðfesta ber ákvæði héraðsdóms um málskostnað að því er ákærðu Jóhann Valbjörn og Sigurgeir varðar, en dæma ákærða

Guðmund til greiðslu málsvarnarlauna verjanda síns í héraði, svo sem þau eru ákveðin í héraðsdómi, svo og 1/3 hluta annars sakarkostnaðar, og enn fremur 6.000,00 krónur upp í saksóknarlaun í héraði.

Um áfrýjunarkostnað sakarinnar fari svo, að ákærði Guðmundur greiði málsvarnarlaun verjanda síns, en málsvarnarlaun verjenda ákærðu Jóhanns Valbjarnar og Sigurgeirs greiðist úr ríkissjóði, svo sem nánar er greint í dómsorði. Þá greiði ákærði Guðmundur upp í saksóknarlaun fyrir Hæstarétti, 20.000,00 krónur og loks 1/3 af öðrum áfrýjunarkostnaði sakarinnar.

Það athugast, að skýrslur vitnanna Sigurbjarnar Einarssonar, Ingibjargar Öldu Guðmundsdóttur, Malinar Örlygsdóttur, Jóhönnu Jónasdóttur, Bjarna Baldurssonar og Jóns Rósants Þórarinssonar, sem reifaðar eru í héraðsdómi, eru skýrslur gefnar fyrir rannsóknarlögreglu, en ekkert vitna þessara hafði verið yfirheyrt fyrir dómi. Við framhaldspróf komu fjögur fyrsttöldu vitnin fyrir dóm og gáfu skýrslu, en þeir Bjarni og Jón Rósant hafa eigi borið vitni fyrir dómi.

Það er aðfinnsluvert, að meðal gagna málsins, er lögð voru fyrir héraðsdóm eru ýmis óþörf og þýðingarlaus gögn, svo sem ljósrít blaðafréttar og blaðagreina um málið. Sama á við um mikinn fjölda af skjölum þeim, sem verjandi ákærða Guðmundar lagði fyrir Hæstarétt í samheftum skjalabunka og engu skipta við úrlausn málsins.

D ó m s o r ð:

Ákærðu Jóhann Valbjörn Ólafsson og Sigurgeir Arnþórsson skulu vera sýknir af kröfum ákæruvalds í máli þessu.

Ákærði Guðmundur Baldursson greiði 15.000,00 króna sekt til ríkissjóðs, og komi 15 daga varðhald í stað sektar, ef hún verður ekki greidd innan 4 vikna frá birtingu dóms þessa.

Ákærði Guðmundur Baldursson greiði Skafta Jónssyni 25.000,00 krónur ásamt 27% ársvöxtum frá 27. nóvember 1983 til 21. desember 1983, 21,5% ársvöxtum frá þeim degi til 21. janúar 1984, 15% ársvöxtum frá þeim degi til 27. mars 1984 en dómvöxtum frá þeim degi til greiðsludags.

Ákvæði héraðsdóms um sakarkostnað eru staðfest að því er varðar ákærðu Jóhann Valbjörn og Sigurgeir.

Ákærði Guðmundur greiði Ríkissjóði 6.000,00 krónur upp í saksóknarlaun í héraði, málsvarnarlaun Jóns Oddssonar hæstaréttarlögmans, verjanda síns í héraði, 18.000,00 krónur, og $\frac{1}{3}$ af öðrum sakarkostnaði í héraði.

Málsvarnarlaun skipaðra verjenda ákærðu Jóhanns Valbjarnar og Sigurgeirs fyrir Hæstarétti, hæstaréttarlögmanna Sveins Snorrasonar og Svölu Thorlacius, 50.000,00 krónur til hvors, greiðist úr ríkissjóði. Ákærði Guðmundur greiði ríkissjóði 20.000,00 krónur upp í saksóknarlaun fyrir Hæstarétti, málsvarnarlaun verjanda síns, Jóns Oddssonar hæstaréttarlögmans, 50.000,00 krónur, og $\frac{1}{3}$ hluta af öðrum áfrýjunarkostnaði.

S é r a t k v æ ð i
hæstaréttardómaranna Björns Sveinbjörnssonar og
Halldórs Þorbjörnssonar.

Við erum sammála atkvæði meiri hluta dómara aftur að III. kafla. Þá erum við sammála því, sem þar segir, að sýnt þyki, að Skafti Jónsson hafi hlotið áverkana sína, a.m.k. andlits- og höfuð-áverkana, eftir að hann var færður úr Þjóðleikhúsinu, en áður en komið var með hann á lögreglustöðina. Hljóti svo stórfelldir áverkarnar að vekja grunsemdir um, að Skafti hafi sætt ofbeldi eða harðræði af hálfu ákærðu Guðmundar eða Jóhanns Valbjörns.

Viðurhlutamikið þykir að telja sannað, að ákærði Guðmundur hafi valdið áverkum Skafta í lögreglubílnum á þann hátt, sem Skafti heldur fram. Hugsanlegt er, að Skafti hafi hlotið áverkana í sviptingum þeim, sem urðu milli hans og Guðmundar og Jóhanns Valbjörns, er þeir færðu hann inn í lögreglubílinn, en þá veitti Skafti mikla mótspyrnu. Fram er komið, að þeim átökum lyktaði með því, að Skafti skall á gólf bílsins, og Jóhann Valbjörn kveðst hafa séð, áður en haldið var af stað, að Skafti var kominn með blóðnasir. Ekki verður þó talið nægilega sannað, að ákærðu hafi valdið áverk-

unum með refsiverðum hætti í þesum átökum. Teljum við því, að sýkna eigi ákærðu Guðmund og Jóhann Valbjörn af ákæru fyrir líkamsmeiðingar.

Samkvæmt þessu teljum við að staðfesta beri niðurstöðu héraðsdóms og leggja allan áfrýjunarkostnað á ríkissjóð.

Við erum sammála athugasemdum meiri hluta dómara um málsmeðferð og framlagningu gagna.

Dómur sakadóms Reykjavíkur 11. apríl 1984.

Ár 1984, miðvikudaginn 11. apríl, er á dómþingi sakadóms Reykjavíkur, sem háð er í Borgartúni 7 af Sverri Einarssyni sakadómara, kveðinn upp dómur í sakadómsmálinu nr. 185-187/1984: Ákærvaldið gegn Guðmundi Baldurssyni, Jóhanni Valbirni Ólafssyni og Sigurgeiri Arnþórssyni, sem tekið var til dóms 28. f.m.

Málið er höfðað fyrir dómnum með ákæruskjali ríkissaksóknara, dagsettu 15. febrúar sl., á hendur ákærðu Guðmundi Baldurssyni lögreglu-flokksstjóra, Hofsvallagötu 59, fæddum í Reykjavík 24. maí 1954, Jóhanni Valbirni Ólafssyni lögreglumanni, Ljósvallagötu 10, fæddum í Reykjavík 20. desember 1960, og Sigurgeiri Arnþórssyni lögreglumanni, Bárugötu 37, fæddum í Reykjavík 14. október 1957, öllum búsettum í Reykjavík.

Í ákærunni segir, að málið sé höfðað á hendur ákærðu „fyrir ólöglega handtöku og í því sambandi brot í opinberu starfi, harðræði og líkamsmeiðingar sem hér greinir.

Öllum ákærðu er gefið að sök að hafa, aðfaranótt sunnudagsins 27. nóvember 1983, í starfi sem lögreglumenn er þeir sameiginlega sinntu kvaðningu í Þjóðleikhúskjallarann í Reykjavík, handtekið þar við fatageymslu samkvæmt ábendingu Sigurbjarts Ágústs Guðmundssonar, dyravardar, en án nægilegra ástæðna eða tilefnis, Skafta Jónsson, blaðamann, Víðimel 19, Reykjavík, sem þá skömmu fyrir lokun hússins, var ásamt konu sinni á leið út úr húsinu, án þess að hafa í fatageymslunni fengið afhenta eða sjálfur fundið yfirhöfn sína, og með harðræði yfirbugað Skafta, handjárnað hann og fært hann út úr húsinu.

Ákærðu Guðmundi og Jóhanni Valbirni er gefið að sök að hafa, eins og lýst verður, með harðræði við flutning ákærða frá Þjóðleikhúsinu og að lögreglustöðinni við Hverfisgötu orðið valdir að því að Skafti hlaut áverka og líkamsmeiðsli í þeim flutningi og fatnaður ónýttist af blóðblettum og óhræinindum.

a) Ákærðu Guðmundur og Jóhann Valbjörn er þeir, við mótspyrnu Skafta, ýttu honum eða hrintu inn í lögreglubifreiðina þannig, að Skafti féll á grúfu á gólf lögreglubifreiðarinnar handjárnður aftur fyrir bak.

b) Ákærði Guðmundur í tókum þeim er hann hélt Skafta í á gólfi lögreglubífreiðarinnar allt þar til komið var að lögreglustöðinni.

Áverkar þeir, sem Skafti hlaut í flutningnum, voru þessir: Nefbeinsbrot og blóðnasir, glóðarauga á vinstra auga, tvær rispur á enni og roði og húðmar í hársverði á hnakkasvæði, rispur og húðmar á vinstri öxl og báðum upphandleggjum, handjárnaför á báðum úlnliðum og bólga og eymsli á ökkla.

Brot allra ákærðu teljast varða við 131. gr. — til vara 132. gr. — almennra hegningarlaga nr. 19, 1940, og brot ákærðu Guðmundar og Jóhanns Valbjörns auk þess við 1. mgr. 218. gr. — til vara 217. gr. — í báðum tilvikum sbr. 138. gr. sömu laga.

Þess er krafist, að ákærðu verði dæmdir til refsingar, til greiðslu skaðabóta, ef krafist verður, og til greiðslu alls sakarkostnaðar.“

Málavextir eru þessir:

Aðfaranótt sunnudagsins 27. nóvember sl., klukkan 2:52,20, var óskað lögregluaðstoðar að Þjóðleikhúskjallaranum í Reykjavík. Samkvæmt segulbandsupptöku fjarskiptamiðstöðvar lögreglunnar hljóðaði tilkynningin til lögreglunnar á þá leið, að aðstoð vantaði vegna manns, sem væri með læti. Klukkan 2:54 var bifreið lögreglunnar nr. 20 send á staðinn, og í henni voru ákærðu, Guðmundur Baldursson, Jóhann Valbjörn Ólafsson og Sigurgeir Arnþórsson. Hinn fyrstnefndi var elstur starfsmaður og í fyrirsvari fyrir þeim. Hinn síðastnefndi gerði skýrslu um útkallið, og segir í henni, að er þeir ákærðu komu á staðinn, hafi þeir hitt þar fyrir einn af dyravörðum hússins, Sigurbjart Ágúst Guðmundsson, sem beið utan dyra og bað þá að fjarlægja mann, sem hefði ærst. Er ákærðu komu í fatageymsluna, benti Sigurbjartur Ágúst á manninn, og skipti þá engum togum, að hann réðst á Sigurbjart Ágúst, tók hann föstum tókum og fékkst ekki til að sleppa þrátt fyrir ítrekaðar beiðnir. Tóku þeir hann því og ætluðu að leiða í burtu. Segir, að hann hafi þá ærst og þeir orðið að beita hann töluverðu harðræði til að yfirbuga mótþróa hans. Hefði ekki með neinu móti verið hægt að tala við manninn vegna ástands hans. Var maðurinn færður í fangageymslu lögreglunnar.

Í lögregluskýrslunni segir, að maðurinn hafi barist mikið um í lögreglubífreiddinni og hafi þurft að beita hann harðræði til að halda honum. Þá muni hann hafa rekið andlitið í og hlotið við það blóðnasir.

Samkvæmt gögnum málsins er upphaf máls þessa það, að Skafti Jónsson blaðamaður, Víðimel 19 í Reykjavík og kona hans, Kristín Þorsteinsdóttir, höfðu verið í Þjóðleikhúskjallaranum umrædda nótt og voru á heimleið. Fundust þá ekki þrátt fyrir leit yfirhafnir þeirra, sem áttu að vera á snaga

nr. 190. Kveðst Skafti ekki hafa verið ölvaður, þótt hann hefði neytt áfengis.

Önnur tveggja stúlkna, sem voru við afgreiðslu í fatageymslunni, gaf Skafta leyfi til að fara inn fyrir borðið til leitar, og kom þá í leitirnar yfirhöfn konu hans. Yfirhöfn Skafta fannst hins vegar ekki. Í framhaldi af þessu hófst sú atburðarás, sem er tilefni máls þessa. Leiddi hún til lögregluskýrslu þeirrar, sem áður er getið, og kæru Skafta til lögreglustjóra, en þá lagði hann fram minnispunkta þeirra hjóna um atburðina. Síðan hófst rannsókn hjá rannsóknarlögreglu ríkisins og loks dómsrannsókn að kröfu ríkissaksóknara, áður en hann gaf út ákæru málsins. Þá voru nokkur vitni yfirheyrd við meðferð málsins.

Vitnið Skafti Jónsson kveðst hafa spurt Elisabetu Huldu Baldursdóttur, Ölduslód 19 í Hafnarfirði, sem var við störf í fatageymslunni, þegar yfirhafnir þeirra hjóna fundust ekki, hvort hann mætti ganga inn fyrir og svipast um eftir þeim. Segir hann, að hún hafi sagt, að það væri í lagi. Hefði hann gert það og fundið kápu konu sinnar og rétt yfir borðið. Á meðan afgreiddi Elisabet aðra gesti.

Skafti segist hafa haldið áfram leit að kápu sinni, en stúlkann í fatahenginu sinni öðrum gestum. Vissi Skafti þá ekki, fyrr en kominn var dyravörður, sem Skafti segir, að hafi þrifið í öxl sína og spurt dónalega, hvað hann væri að gera innan við borðið. Segir Skafti, að um leið hafi hann dregið sig niður að borðinu. Svaraði Skafti því kurteislega, að hann væri að leita að yfirhöfn sinni með fullri vitund og vilja afgreiðslustúlku. Hann kveðst hafa látið undan, þar sem dyravörðurinn hafði tekið á honum, og farið yfir borðið. Segir Skafti, að þá hafi hafist stimpingar á milli þeirra og hafi hann þrifið í fatnað dyravarðarins. Rifnaði þá skyrt hans, en ekki getur Skafti skýrt það nánar. Þá þegar kom annar dyravörður og aðstoðaði þann fyrri við að yfirbuga Skafta, og segir Skafti, að þeir hafi haft sig undir og leikurinn borist eftir öllu afgreiðsluborðinu. Þá hélt fyrri dyravörðurinn á brott, en hinn slepti Skafta.

Skafti kveðst nú hafa snúið sér að annarri afgreiðslustúlku en áður og óskað eftir að fá númer, þar sem flikinn hafði ekki fundist. Jafnframt segist Skafti hafa spurt stúlkuna, hvort hún væri tilbúin að vitna um það, sem þarna hefði gerst. Svaraði hún því, að hún gæti vitnað um það, sem gerðist, þar til stimpingar hófust við dyravörðinn.

Skafti kveðst hafa sagt konu sinni, að þau skyldu fara heim, en frakkann gætu þau sótt daginn eftir. Kveðst Skafti hafa verið nokkuð æstur á meðan á framangreindu stóð, en hann hefði einsett sér að stilla sig og halda heim. Voru þá allt í einu komnir þrír lögreglumenn í fylgd dyravarðar þess, er fyrst getur. Átti Skafti ekki von á því, að þeir ætluðu að hafa afskipti af honum. Kveður Skafti einn lögreglumannanna frekar en tvo hafa beðið

sig að koma með þeim, að honum skildist á lögreglustöð. Segir Skafti, að þetta hafi verið sagt höstuglega. Kveðst Skafti hafa neitað þessu, þar sem hann hefði ekkert til saka unnið. Kveðst hann þá ekki hafa vitað fyrri til en lögreglumennirnir höfðu hann undir á borðinu og færðu á örskömmum tíma í handjárn með hendur fyrir aftan bak. Kveðst Skafti hafa mótmælt handtökunni, en ekki getað veitt neina mótspyrnu, þar sem hann var handjárnaður. Ekki minnst Skafti þess að hafa á þessari stundu átt orðaskipti við dyravörðinn. Segir Skafti, að sér hafi þessu næst verið ýtt út í lögreglubifreið, sem var fyrir utan húsið.

Skafti kannast ekki við að hafa að fyrra bragði lagt hendur á dyravörð eða ákærðu, en hann hafi streist á móti, þegar tekið var á honum. Hann getur ekki sagt til um, hvort dyravörðurinn lagði ákærðu lið við handtökuna.

Skafti kveður ekkert tóm hafa gefist til þess að ræða við ákærðu, áður en hann var tekinn. Hann kveðst ekki geta gert sér grein fyrir, hvort einhver einn ákærðu hafði sig mest í frammi.

Vitnið Margrét Kristjánsdóttir, Hraunbæ 178 í Reykjavík, starfaði í fatageymslunni umrætt sinn. Hún segir, að Skafti hafi orðið mjög æstur, þegar yfirhafnirnar fundust ekki, svo og kona hans og annað fólk, sem virtist með honum. Bað Margrét Skafta að biða, en hún var ein við afgreiðsluna, þegar Skafti kom. Hún segir, að Skafti hafi verið mjög æstur og dónalegur og borið það á hana, að hún bæri ábyrgð á frakkanum og hefði honum verið stolið. Hefði hann heimtað að fá að fara inn fyrir borðið og leita sjálfur, en hún hefði neitað honum um það, þar sem hún hafði fyrirmæli um að hleypa ekki gestum inn í fatageymsluna. Varð Skafti alveg brjáláður að sögn Margrétar, ef hún afgreiddi einhvern annan, á meðan hann beið, og allir æstir, sem með honum voru. Margrét segir, að Elísabet Hulda hafi komið til að afgreiða í fatageymslunni og sjálf hafi hún farið að afgreiða aðra gesti, enda mikið að gera, þar sem margir voru að fara. Nokkru síðar sá Margrét, að Skafti var kominn inn fyrir borðið og farinn að leita þar í fatnaði. Ekki gaf Margrét honum leyfi til þess. Stóð Margrét yfir honum, á meðan hann leitaði. Fannst kápa konu Skafta, en ekki frakkinn.

Margrét kveður þær Elísabetu Huldu ekki hafa þorað annað en að lofa Skafta að leita af ótta við hann. Kveðst hún hafa verið „drulluhrædd“ við Skafta vegna frekju hans og dónaskapar. Telur hún hann hafa verið undir áhrifum áfengis, en ekki áberandi ölvaðan. Bauðst Elísabet Hulda til að skrifa niður nafn Skafta og síma, svo að hægt væri að hafa samband við hann, ef yfirhöfnin myndist. Í sama bili kom Sigurbjartur Ágúst, og heyrði Margrét Sigurbjart Ágúst biðja Skafta að koma fram fyrir borðið og hann neita því. Hún heyrði Skafta segja Sigurbjarti Ágústi að halda kjafti og heyrði hann síðan rífa kjaft við hann.

Margrét sagði rannsóknarlögreglu, að hún hefði ekki fylgst náið með næstu framvindu mála og ekki séð nein átök, fyrr en ákærðu komu á staðinn. Skafti hefði þá farið fram fyrir boðið og verið þar. Við meðferð málsins upplýsir Margrét hins vegar, að hún hafi séð Skafta ráðast að Sigurbjarti Ágústi og ná tökum á honum, áður en ákærðu komu. Fullyrðir Margrét, að hún hafi séð Skafta þrifa í Sigurbjart Ágúst, þegar hann kom fram fyrir borðið.

Margrét kveður Skafta enn hafa verið mjög æstan og illskeyttan, þegar ákærðu komu á staðinn og töluðu við hann og sögðu honum, að þeir væru komnir vegna þess, að kvartað hefði verið undan framkomu hans við dyravörðinn. Sagði Skafti þá, að hann ætlaði að spyrja stúlkurnar í afgreiðslunni. Hann hefði síðan spurt Elísabetu Huldu, hvort hann hefði verið dónalegur við dyravörðinn, og hún þá sagt já. Segir Margrét, að þá hafi Skafti gersamlega tryllst og ráðist á Sigurbjart Ágúst. Hefðu ákærðu þá tekið hann, en hann hefði brotist um og veitt mikla mótspyrnu. Meðal annars hefði einn ákærðu misst af sér húfuna í látunum, enda hefði Skafti verið orðinn alveg trylltur og barist um á hæl og hnakka. Loks tókst að handjarna hann, eftir að hann hafði verið lagður fram á borðið.

Vitnið Elísabet Hulda kveðst hafa verið í fatahengi Leikhúskjallarans umrædda nótt og ræddi þar við Skafta, sem sagði, að frakki hans fyndist ekki. Hann vildi koma inn fyrir afgreiðsluborðið til þess að leita sjálfur að frakkanum, og kveðst Elísabet Hulda hafa orðið við því, enda hafi Skafti verið orðinn nokkuð reiður yfir því að fá ekki frakkann. Hún kveðst hálft í hvoru hafa óttast Skafta vegna æsings hans og því hleypt honum inn fyrir, þótt hún hefði fyrirmæli um að gera ekki slíkt. Hún segir, að Skafti hafi borið merki ölvunar, en þó ekki mikil.

Elísabet Hulda kveðst hafa boðist til þess, þegar Skafti fann ekki frakkann, að hringja til hans, þegar hann kæmi í leitirnar, og hafi hann í fyrstu tekið því vel og hun skrifað hjá sér nafn hans, en eftir að hafa rætt við konu, sem Elísabet Hulda telur hafa verið konu Skafta, hafi hann ekki viljað hafa þennan hátt á. Kveðst Elísabet Hulda þá hafa beðið hann um að bíða framan við afgreiðsluborðið, þar sem hún þyrfti að sinna öðrum gestum, en Skafti hafi neitað að fara. Sigurbjartur Ágúst hafi komið að í sama mund, og kveðst Elísabet Hulda hafa beðið hann um að hjálpa sér og átti við það að koma Skafta fram fyrir borðið, Sigurbjartur Ágúst hafi spurt, hvað um væri að vera, og Skafti sagt honum að halda kjafti. Elísabet Hulda kveðst ekki hafa sagt Sigurbjarti Ágústi, að hún hefði leyft Skafta að fara inn fyrir borðið, og man ekki eftir að hafa sagt honum, að Skafti hefði ekki fengið frakkann sinn. Sigurbjartur Ágúst hafi ekki spurt, vegna hvers Skafti væri innan við borðið. Elísabet Hulda heyrði

Skafta enn neita að fara, þegar Sigurbjartur Ágúst bað hann þess. Auk þess var hann að rífa kjaft við hann.

Elísabet Hulda kveðst hafa staðið aftan við Skafta inni í fatahenginu, þegar hann fór yfir afgreiðsluborðið og segir, að ekki hafi komið til handalögmála milli Skafta og Sigurbjarts Ágústs, áður en Skafti fór yfir borðið af sjálfsdádum. Elísabet Hulda kveðst ekki hafa fylgst með þeim frekar eftir þetta og ekki séð, hvað fór þeim á milli, þar sem hún var við afgreiðslu og margt fólk við fatahengið.

Elísabet Hulda kveðst hafa séð, þegar ákærðu komu, en ekki vitað af hvaða tilefni. Hún hafi séð ákærðu tala eitthvað við Skafta og hafi þeir þá verið u.þ.b. á mótis við mitt afgreiðsluborðið. Í fyrstu hafi hún ekki greint orðaskil, en þegar hún kom nær hafi hún heyrt ákærðu biðja Skafta um að koma með sér og minnir, að þeir hafi sagt honum að fylgja sér út fyrir. Skafti hafi neitað að fylgja þeim, en þeir hafi tekið á honum, og kveðst hún næst hafa séð, hvar þeir lögðu hann fram á afgreiðsluborðið og settu á hann handjárn. Veitti Skafti mikla mótspyrnu í átökunum og tókst naumlega að handjárnna hann.

Elísabet Hulda man ekki eftir að hafa séð Sigurbjart Ágúst vera í fylgd með ákærðu né að hafa séð hann, fyrr en hún fór á eftir ákærðu með lögregluhúfu og axlarspæl, sem þeir höfðu misst í átökunum, en hún sá Skafta slá húfuna af einum hinna ákærðu og slíta axlarspæl af öðrum. Sigurbjartur Ágúst var þá framan við dyrnar að fatageymslunni bindislaus, jakkalaus og með fráflakandi skyrtu. Ákærðu voru komnir sem næst upp að útidyrnunum, þegar hún afhenti einum þeirra húfuna og axlarspælinn. Hún telur, að sá, sem tók við þessu, hafi haldið í Skafta og að ákærðu hafi allir verið að fara út, en er þó ekki viss um þetta.

Elísabet Hulda segir, að síðar hafi komið í ljós, að frakki Skafta hafði verið afhentur öðrum í misgripum, en honum hafi verið skilað eftir einn til tvo daga.

Elísabet Hulda lítur svo á, að ákærðu hafi ekki getað annað en sett handjárn á Skafta, en hann hafi verið alveg trylltur, þegar hann var beðinn að koma með þeim, og látið mjög illa eftir að þeir tóku á honum. Ekki varð Elísabet Hulda vör við neinn æsing í ákærðu. Þeir hefðu einungis verið ákveðnir við ákærða, er hann neitaði að fylgja þeim og fór að veita mótspyrnu. Elísabet sá enga áverka í andliti Skafta, þegar hann var leiddur á brott.

Vitnið Jón Sigurður Pálmason yfirdyravörður, Selvogsgötu 1 í Hafnarfirði, var staddur í Þjóðleikhúskjallaranum þessa nótt, en ekki við störf. Hann sá Skafta fyrir innan afgreiðsluborðið í fatageymslunni að róta í fatnaði og fékk þær upplýsingar hjá starfsstúlkunum, að hann væri að leita að frakka, sem ekki fyndist.

Kveður Jón Sigurður það fasta reglu, að gestir fari ekki inn í fatageymsluna sjálfir, en þar sé lítið pláss og þröngt og auk þess beri húsið ábyrgð á því, sem þar er geymt. Væri því með öllu bannað, að nokkur annar en starfsfólk færi inn í geymsluna. Þá sá Jón Sigurður, að Skafti tafði fyrir afgreiðslu. Kom hann því boðum til Sigurbjarts Ágústs, að hann fjarlægði Skafta. Vildi Jón Sigurður ekki gera það, þar sem hann var sjálfur ekki einkennisklæddur.

Jón Sigurður segir, að er Sigurbjartur Ágúst kom, hafi hann beðið Skafta að koma fram fyrir borðið. Það gerði hann, án þess að lagðar væru á hann hendur, en hélt uppi einhverju málþófi og sagði dyraverðunum að vera ekki að skipta sér af því, sem þeim kæmi ekki við. Þá upplýsir Jón Sigurður, að er Skafti kom fram fyrir borðið og var að þrasa við dyraverðina, hafi hann stjakað við Birni Úlfarssyni dyraverði og þrifið í hálsbindið á Sigurbjarti Ágústi og slitið það af. Þá hafi hann rifið í skyrtu hans og rifið hana niður úr. Urðu síðan einhverjar stimpingar, á meðan Sigurbjartur Ágúst var að losna frá Skafta

Vegna árásarinnar á dyraverðina og fataskemmdanna kallaði Jón Sigurður til lögregluna, en hann segir það fasta venju, að dyraverðir standi ekki í stimpingum við gesti. Jón Sigurður heyrði Skafta heimta frakka sinn, þegar hann var að fara til að kalla til lögregluna. Voru þá stimpingarnar afstaðnar. Virtist Skafti vera undir áhrifum áfengis, en ekki áberandi ölvaður, heldur frekar æstur og illur og lét það koma fram við dyraverðina, að þeim kæmi ekkert við, hvað hann væri að gera.

Jón Sigurður kveðst ekki hafa komið til baka að fatahenginu frá því að hringja, fyrr en ákærðu voru komnir, og er hann kom að, voru ákærðu að setja handjárn á Skafta. Jón Sigurður segir, að Skafti hafi brotist um og látið eins og vitlaus maður, en ákærðu ekki farið harkalega að honum. Jón Sigurður segir, að Skafti hafi legið með bringuna fram á borðið, á meðan járnin voru sett á hann. Hann braust um auk þess sem aðrir menn þarna gerðu í því að hindra ákærðu í því að koma járnum á hann. Jón Sigurður segir, að ákærðu hafi leitt Skafta upp og út fyrir dyr og hafi það gengið átakalaust og hann fylgt þeim án mótpróa.

Vitnið Bjarni Baldursson dyravörður, Lindargötu 63 í Reykjavík, segir Jón Sigurð hafa beðið sig að sækja Sigurbjart Ágúst, sem var við útidyr, og láta hann koma Skafta fram fyrir borðið, en Bjarni sá hann fyrir innan það að þrætta við stúlkurnar. Hann heyrði hins vegar ekki, hvað þeim fór á milli. Ekki báðu þær Bjarna að fjarlægja Skafta. Segir Bjarni, að mikil ós hafi verið í fatageymslunni.

Bjarni sótti Sigurbjart Ágúst, sem fór niður í fatageymsluna, en sjálfur tók Bjarni við störfum hans við dyrnar. Sá Bjarni ekki, hvað gerðist við fatageymsluna eftir þetta, en heyrði háreysti og að greinilega var eitthvað

um að vera niðri. Næst gerðist það, að Sigurbjartur Ágúst kom til Bjarna og gaf þau fyrirmæli, að útidyrnunum yrði læst og séð til þess, að Skafti færi ekki út, þar sem lögreglan væri væntanleg. Bjarni hleypti ákærðu inn, og fóru þeir niður að fatahenginu. Bjarni sá ekki, hvað gerðist við fatageymsluna, en heyrdi háreysti án þess að greina orðaskipti. Bjarni var við dyrnar og sá ákærðu koma með Skafta handjárnnaðan með hendur fyrir aftan bak. Hann sá ákærðu ekki beita Skafta neinu harðræði, en hann gekk á milli tveggja ákærðu, sem héldu hvor í sinn handlegg hans. Hann sá enga áverka á Skafta, þegar hann var leiddur út.

Bjarni segir, að Skafti hafi veitt mótspyrnu, er ganga átti upp tröppur að útganginum og blótað mikið yfir því að vera tekinn, þar sem hann hefði ekkert gert af sér. Lét hátt í honum, og hann öskraði. Ekki virtist hann áberandi ölvður, en eitthvað undir áhrifum áfengis. Þá veitti hann mótspyrnu í dyrunum með því að krækja fæti í dyrastafinn, en ákærðu leiddu hann þá skáhallt út um dyrnar og að lögreglubífreiðinni, sem var fyrir utan. Virtust ákærðu rólegir, bæði er þeir komu og fóru.

Vitnið Sigurbjartur Ágúst Guðmundsson dyravörður, Strandgötu 69 í Hafnarfirði, kveðst hafa verið við eystri útidyr þegar Bjarni kom og sótti hann og sagði, að einhver vandræði væru við fatageymsluna. Þegar Sigurbjartur Ágúst kom þangað, sá hann Skafta fyrir innan afgreiðsluborðið ásamt starfsstúlkunum. Skildist Sigurbjarti Ágústi, að Skafti væri að leita að frakka sínum, sem ekki hefði fundist. Minnir Sigurbjartur Ágúst, að hann hafi spurt Elísabetu Huldu, hvort Skafti ætti að vera innan við borðið og hafi hún neitað því. Kveður Sigurbjartur Ágúst Elísabetu Huldu hafa beðið sig að koma Skafta fram fyrir borðið, en þær hefðu ekki vinnufrið fyrir honum. Ekki sagði Elísabet Hulda, hvers vegna Skafti væri innan við borðið né að hún hefði leyft honum að fara þangað.

Sigurbjartur Ágúst kveðst hafa gengið beint að borðinu og spurt Skafta, hvað hann væri að gera. Virtist honum Skafti eitthvað undir áhrifum áfengis, en alls ekki áberandi ölvður. Segir Sigurbjartur Ágúst, að hann hafi sagt sér að halda kjafti og skipta sé ekki af því, sem honum kæmi ekki við. Kveðst Sigurbjartur Ágúst þá hafa beðið Skafta að koma strax fram fyrir, en hann hefði brugðist illa við og slegið í hálsbindi sitt og hefði hann síðan hótad að slá sig, ef hann færi eitthvað að skipta sér af því, sem honum kæmi ekki við. Þá neitaði hann að koma fram fyrir. Kveðst Sigurbjartur Ágúst hafa verið einkennisklæddur og telji hann því, að Skafti hafi vitað, hver hann var. Sigurbjartur Ágúst segir að Björn dyravörður hafi einnig verið þarna staddur og hefði hann beðið hann að koma með sér inn fyrir borðið til að leiða Skafta í burtu. Þegar þeir ætluðu inn fyrir borðið, stökk Skafti fram fyrir það. Urðu engin átök, áður en hann kom fram fyrir borðið. Kveður Sigurbjartur Ágúst Skafta hafa verið viðskota-

illan og nokkuð æstan, en hann kveðst hafa gengið til hans og spurt, hvað um væri að vera. Upplýsti Skafti þá, að hann væri búinn að biða eftir frakka sínum í tvo og hálfan tíma, en það telur Sigurbjartur Ágúst vitleysu.

Sigurbjartur Ágúst segir, að Skafti hafi brugðist illa við, þegar hann spurði hann, og hefði hann slegið sig í öxlina og sagt sér að drulla sér í burtu og vera ekki að skipta sér af því, sem honum kæmi alls ekki við. Hann vantaði frakka og ætlaði sér að finna hann sjálfur. Kveðst Sigurbjartur Ágúst ekki hafa verið sáttur við framkomu Skafta og bað hann að fylgja sér upp í anddyrið, því að hann ætlaði sér að koma honum burt úr fatageymslunni, þar sem mikið var þar af fólki, sem var á leiðinni út, og mikil læti í Skafta.

Sigurbjartur Ágúst segir, að Skafti hafi tekið beiðni sinni illa og hefði hann hrundið Birni í burtu og ráðist að sér. Segir Sigurbjartur Ágúst, að Skafti hafi gripið í hálsbindi sitt föstu taki og gert sig líklegan til að herða að, en það slitnaði, þar sem þetta var teygjubindi. Síðan reif Skafti í skyrtuna og sneri upp á hana, og við það slitnuðu allar tölur í henni nema tvær þær neðstu. Þá segir Sigurbjartur Ágúst, að Skafti hafi tekið um hálsinn á sér og reynt að krafla í augu sér og væri hann með litilsháttar áverka af því. Erfitt reyndist að losna frá Skafta, en það tókst að sögn Sigurbjarts Ágústs með aðstoð Jóns Sigurðar og Björns.

Þegar hér var komið, fór Sigurbjartur Ágúst upp í anddyrið til að loka dyrunum, svo að Skafti kæmist ekki út, og bað Jón Sigurð að hringja í lögregluna, en Sigurbjartur Ágúst hugðist kæra Skafta fyrir líkamsárás.

Sigurbjartur Ágúst beið síðan uppi, þar til ákærðu komu og varð samferða þeim niður að fatageymslunni. Útskýrði hann fyrir þeim, hvað um væri að vera. Sagði hann þeim frá hinni tilefnislausu árás og sýndi þeim föt sín. Kvaðst hann ætla að kæra Skafta og bað um, að honum yrði komið út úr húsinu. Telur hann sig hafa sagt ákærðu, að Skafti væri „alveg vitlaus“, en man ekki, hvort hann sagði þeim frá aðdraganda átakanna. Hann telur sig ekki hafa beðið ákærðu sérstaklega að koma alla niður. „Sigurbjartur Ágúst kveðst hafa gengið ásamt ákærðu niður í fatageymsluna og segir, að a.m.k. tveir þeirra hafi gengið á undan sér. Skafti hafi verið nálægt vestari enda afgreiðsluborðsins á tali við fólk. Sigurbjartur Ágúst kveðst hafa bent ákærðu á Skafta, sem hafi gengið til móts við þá, og þeir mæst u.þ.b. við mitt afgreiðsluborðið. Ákærðu hafi haldið hópinn og enginn einn þeirra farið fyrstur til Skafta. Sigurbjartur Ágúst kveðst ekki hafa séð, hvar kona Skafta var.“

Sigurbjartur Ágúst kveður ákærðu strax hafa beðið Skafta um að koma með sér en ekki sagt hvert. Þeir hafi ekki spurt hann neins eða sagt neitt annað við hann, áður en þeir báðu hann um að koma með þeim, og þeir hafi ekki tekið á honum strax. Skafti hafi sagt þeim, að þeir skyldu sjálfir

koma sér út og að málið væri á milli hans og Sigurbjarts Ágústs eingöngu. Skafti hafi síðan ýtt við tveimur ákærðu og virst ætla að veitast að sér og gripið með annarri hendi í öxl sína. Ákærðu hafi þá tekið á Skafta, sem hafi brugðist hart við og slegið og sparkað frá sér. Þeir hafi þá tekið um handleggi hans og getað lagt hann fram á afgreiðsluborðið og handjárnað hann, og virtist hann róast eftir það. Í átökunum sá Sigurbjartur Ágúst axlarspæl rifna af einkennisbúningi eins ákærðu, en þeir áttu fullt í fangi með að handjárnna Skafta.

Sigurbjartur Ágúst kveðst ekki hafa heyrt ákærðu segja annað við Skafta en að biðja hann um að koma með þeim. Hann kveðst engan þátt hafa átt í átökum Skafta og ákærðu. Ákærðu leiddu Skafta síðan upp og út í bifreiðina. Fylgdi hann þeim móþróalaust það er Sigurbjartur Ágúst sá til.

Vitnið Björn Úlfarsson dyravörður, Álfhólsvegi 87 í Kópavogi, kveðst hafa séð Skafta fyrir innan borðið í fatageymslunni að leita í fatnaði. Björn kveðst hafa heyrt Sigurbjart Ágúst tala við Skafta og biðja hann að koma fram fyrir borðið, þar sem enginn hefði leyfi til að vera fyrir innan það. Skafti hefði þá rífið kjaft og talað um, að hann væri búinn að biða lengi og myndi ekki fara, fyrr en hann hefði fengið frakkann. Hann hefði neitað að koma fram fyrir borðið, en síðan komið fram fyrir það, án þess að þeir dyraverðirnir reyndu að koma honum fram fyrir með valdi.

Björn kveður Sigurbjart Ágúst hafa aðeins vikið sér frá og hefði Skafti þá komið til sín og spurt, hvar hann væri, dyravarðarfílið, sem hann hefði verið að tala við rétt áður. Virtist Birni Skafti mjög æstur og ólmur í að ná í Sigurbjart Ágúst. Björn segir, að þegar Sigurbjartur Ágúst hafi komið að, hafi Skafti umsvifalaust stjakað við sér og rokið á hann. Sá Björn Skafta þrifa í hálsbindið á Sigurbjarti Ágústi og slíta það af. Síðan sá Björn Skafta þrifa í skyrtukragann á Sigurbjarti Ágústi og snúa upp á, þannig að tölur rifnuðu af skyrtunni. Jón Sigurður var staddur þarna, og reyndu þeir í sameiningu að halda Skafta og losa Sigurbjart Ágúst frá honum. Var það erfitt, en tókst. Eftir það var Skafti látinn afskiptalaus, en lögreglan kölluð til.

Björn kveðst hafa séð, er ákærðu komu á staðinn. Kveðst Björn hafa heyrt, að Skafti neitaði að fara með ákærðu og sagðist ekki mundu fara út í lögreglufylgd. Þá kveðst Björn hafa séð, er Skafti réðst aftur að Sigurbjarti Ágústi, er ákærðu voru komnir, en þeir hafi verið fljótir til og tóku hann og héldu. Þegar þarna var komið, kveðst Björn hafa orðið að fara frá. Sá hann ekki, þegar Skafti var settur í handjárn og fluttur út.

Eftir á kveðst Björn hafa séð, að einn ákærðu hafði misst annan axlarspælinn af einkennisjakkanum og hafði greinilega lent í ryskingum.

Björn segir, að sér hafi virst sem Skafti væri eitthvað undir áhrifum

áfengis, en alls ekki mikið ölvaður. Hann hafi hins vegar verið mjög æstur og látið sem honum væri stórlega misboðið. Jafnframt segir Björn, að Skafti hafi gert mikið mál úr því, að frakkann vantaði.

Björn segir, að Skafti hafi í bæði skiptin ráðist á Sigurbjart Ágúst án sýnilegs tilefnis. Hann hafi greinilega verið illur út í hann vegna þess, að hann hafði beðið hann að fara út úr fatahenginu. Hann hafi hins vegar enga tilraun gert til að ráðast á hina dyraverðina, sem voru þarna við-staddir. Björn sá enga áverka á Skafta.

Verður nú gerð grein fyrir framburði ákærðu um fyrstu afskipti þeirra af Skafta og handtöku hans.

Ákærði Guðmundur man ekki nákvæmlega, hvernig tilkynningin til þeirra ákærðu var orðuð, en man þó, að þeir voru beðnir sérstaklega að koma austan megin að húsinu og gerðu það. Voru þeir fljótir á staðinn, þar sem þeir voru staddir á Skúlagötu, þegar kallið barst.

Ákærði Guðmundur segir, að maður í einkennisklæðnaði dyravarða, sem virtist nokkuð æstur, hafi tekið á móti þeim við bifreiðina og beðið þá að koma alla niður í Leikhúskjallarann til aðstoðar vegna manns, sem hann ætlaði að leggja fram kæru á, þar sem hann hefði ráðist á sig. Sá ákærði, að dyravörðurinn bar ekki hálstau og að skyrta hans var að miklu leyti fráhneppt. Þá var hár hans úfið. Taldi ákærði, að dyravörðurinn hefði átt í höggi við erfiðan mann.

Ákærði segir, að þeir ákærðu hafi fylgt dyraverðinum niður að fatahengi. Kveður ákærði ákærða Jóhann Valbjörn hafa komið fyrstan í fata-geymsluna, skammt á eftir honum ákærði Sigurgeir og dyravörðurinn og hann sjálfur 3-4 skrefum á eftir.

Ákærði tók eftir háum ljóshærðum manni allt að tveim metrum á hæð á þrítugsaldri, sem strax og hann sá þá, kallaði einhver ókvæðisorð til dyravarðarins, kom æðandi á móti þeim og þreif í hálsnál á jakka dyravarðarins. Ekki man ákærði nákvæmlega orðaskiptin, en þeir ákærðu hófust þegar handa við að reyna að róa manninn, Skafta Jónsson, með orðum og losa tak hans á dyraverðinum. Gekk það illa, þar sem Skafti var ekki viðræðuhæfur.

Ákærða minnir, að hann og ákærði Jóhann Valbjörn hafi tekið í handleggi Skafta og eftir smástimpingar hafi þeir getað losað tak hans á dyraverðinum. Kveðst hann hafa sagt Skafta, að hann þyrfti að koma með þeim til að ræða við þá, en hann man ekki, hvort hann sagði, hvert hann ætti að koma. Skafti hafi neitað að fylgja þeim og hafi ákærði þá sagt, að hann ætti að koma með góðu eða illu. Skafti hafi sagt, að þeir skyldu þá taka sig, og um leið slegið til ákærða Jóhanns Valbjörns og þrifið í öxlina á ákærða, svo að axlarspæll slitnaði af. Ákærðu lögðu þá Skafta á af-

greiðsluborð og settu á hann handjárn. Skafti veitti mikla mótspyrnu, en þetta gerðist þó mjög hratt.

Ákærði var í fyrirsvari þeirra ákærðu, en gaf þó ekki neina fyrirskipun um að taka á Skafta eða setja á hann handjárn. Margt fólk var við fatahengið og erfitt að fást við Skafta og ekki unnt að ræða við hann þar. Vakti því fyrir ákærða að færa Skafta með góðu eða illu í lögreglubifreiðina til þess að fá skýringu hjá honum. Hann segir, að Skafti hafi sýnt af sér tilbúðni til ofbeldis og vegna þess, hve æstur hann var, hafi orðið að grípa til þess að handtaka hann.

Ákærði segir, að ekki hafi vakað fyrir sér að handtaka neinn, þegar þeir fóru niður í fatageymsluna, enda ávallt leitað skýringa, áður en teknar eru ákvarðanir um aðgerðir.

Ákærði minnst þess ekki, að aðrir en þeir ákærðu hafi tekið á Skafta. Hann man ekki eftir, að Skafti hefði orð á, að þeir skyldu taka dyravörðinn, og kveður sér ekki hafa orðið ljóst, fyrr en eftir að komið var á lögreglustöð, hvert var tilefni afskipta dyravarðarins af Skafta. Þó man ákærði, að Skafti kallaði eitthvað til ljóshærðrar stúlku í afgreiðsluhengi, en orð hans man ákærði ekki, en stúlkann réttlætti aðgerðir dyravarðarins.

Ákærði kveðst hafa séð á Skafta, að hann hafði neytt áfengis, en hann hafi ekki verið áberandi ölvaður og ölvun hans hafi ekki verið ástæða handtöku eða geymslu.

Ákærði segir, að á meðan á átökunum stóð, hafi hópast að fólk og hafi sumir m.a. gert aðsúg að þeim ákærðu og einn hafi reynt að hindra aðgerðir þeirra með því að toga í þá. Segir ákærði, að sér hafi verið fyllilega ljóst, að hið eina raunhæfa hafi verið að koma Skafta sem fyrst út í lögreglubifreið til þess að ræða við hann, ef hægt yrði, og fá skýringar hjá dyraverði um upphaf málsins. Því hefðu hann og ákærði Jóhann Valbjörn strax hraðað sér með Skafta út, en ákærði Sigurgeir hafi verið nokkru seinni.

Ákærði Jóhann Valbjörn segir, að þeir ákærðu hafi verið beðnir að halda að austari dyrum Leikhúskjallarans til að aðstoða vegna manns, sem starfsmenn væru í erfiðleikum með. Ákærði segir, að á móti þeim hafi tekið maður í einkennisjakka dyravarðar og hafi hann óskað eftir því, að þeir kæmu niður og fjarlægðu mann, sem hefði ráðist á sig, eftir að hann hefði reynt að koma honum út úr fatahengi. Sagði dyravörðurinn manninn það æstan, að þeir starfsmennirnir treystu sér ekki til að fjarlægja hann án aðstoðar. Máli sínu til stuðnings benti dyravörðurinn á útlit sitt, fráhnepptan jakka og rifna skyrtu eða öllu heldur hnappar frá og auk þess rífa í handarkrika á jakkanum. Kvaðst dyravörðurinn ætla að kæra manninn.

Ákærði segir þá ákærðu hafa gengið niður með dyraverðinum og hafi

hann bent þeim á háan mann um þrúgt í svörtum jakkafötum, hvítu skyrtu og með slaufu og sagt, að það væri maðurinn.

Ákærði kveðst fyrstur hafa gengið að Skafta og sagt við hann: „Viltu vinsamlegast koma hérna með mér?“ Segir ákærði, að Skafti hafi gengið með sér nokkur skref, en engu svarað. Hins vegar hefði hann strax ráðist að dyravörðinum, þegar hann sá hann og þrifið um jakkaboðunga hans, um leið og hann öskraði einhverju að honum. Kveðst ákærði hafa lagt höndina á vinstri öxl Skafta og ætlað að fá hann til þess að sleppa takinu, en þá hafi hann losað um vinstri hönd og sveiflað henni aftur fyrir sig þannig, að handarbak nam við andlit ákærða. Kveðst ákærði þá þegar hafa tekið um vinstri handlegg Skafta og haldið honum fyrir aftan bak, en hann streittist strax á móti. Tóku þá hinir ákærðu einnig á Skafta, og snéru þeir honum allir að afgreiðsluborðinu og færðu hægri hönd aftur fyrir bak, og þannig var Skafti handjárnaður með handjárnnum ákærða. Tók þetta allt nokkurn tíma, en Skafti veitti þá mótspyrnu, sem hann gat, og var mjög æstur. Þá fann ákærði, að sumir, sem fylgdust með þessu, æstust upp og virtust jafnvel tilbúnir að koma í veg fyrir störf ákærðu. Leit ákærði svo á, að ekki væri hægt þarna niðri að leita skýringa á því, sem á undan hefði gengið, og væri eðlilegast að koma Skafta út í bifreiðina og reyna að ræða málin. Héldu ákærðu og ákærði Guðmundur með Skafta út úr húsinu.

Ákærði kveður ákærða Guðmund hafa verið í fyrirsvari fyrir þeim ákærðu, en hann hafi þó ekki gefið nein fyrirmæli um, að Skafti skyldi handtekinn. Kveðst ákærði hafa litið svo á, þegar Skafti greip í dyravörðinn, að það væri refsivert athæfi og að þess vegna væri nauðsynlegt að handtaka hann til þess að koma í veg fyrir átök, en honum hafi ekki verið ljóst á þessu stigi, hvort færa þyrfti Skafta á lögreglustöð. Það hafi honum ekki orðið ljóst, fyrr en eftir að hann var handjárnaður.

Ákærða fannst Skafti ekki áberandi ölvaður og fann ekki af honum áfengislykt, en ákærði segir, að þótt Skafti hafi ekki borið áberandi merki ölvunar, þá hafi hann verið æstari og ofstopafyllri en búast mátti við af manni, sem ekki er áberandi ölvaður.

Ákærði kveðst ekki hafa heyrt Skafta segja, að þeir ákærðu skyldu taka dyravörðinn. Fyrir handtökuna kveðst hann ekki hafa vitað annað um málavexti en það, sem dyravörðurinn hafi sagt, en hann hafi ekki nefnt, að Skafti hefði ekki fengið frakka sinn afhentan í fatageymslunni.

Ákærði Sigurgeir segist sérstaklega hafa tekið eftir því, þegar dyravörðurinn tók á móti þeim, að föt hans voru aflöguð. Telur ákærði sig muna það örugglega rétt, að dyravörðurinn hafi beðið þá að taka óðan mann, sem hefði verið án heimildar innan við afgreiðsluborðið við fatahengi og ráðist að sér þegar hann ætlaði að koma honum frá.

Pegar þeir ákærðu komu niður, benti dyravörðurinn þeim á Skafta og óskaði eftir því, að þeir fjarlægðu hann, auk þess sem hann ætlaði að kæra hann og krefjast bóta vegna fataskemmda. Telur ákærði, að dyravörðurinn hafi talað þetta til þeirra á leiðinni niður og hafi Skafti því ekki heyrt þetta.

Ákærði segir, að Skafti hafi umsvifalaust komið æðandi, þegar hann sá dyravörðinn, og tekið báðum höndum um jakkaboðunga hans. Fullyrðir ákærði þetta. Segir ákærði, að þeir ákærðu hafi reynt að leita skýringa á því, sem þarna gerðist, auk þess sem þeir hafi margreynt að fá Skafta til þess að sleppa tökum á dyraverðinum, en árangurslaust. Virtist ákærða Skafti eins og í æðiskasti, og kvartaði hann undan ruddaskap starfsstúlkanna. Fann ákærði vínlykt af honum, en fannst hann ekki áberandi ölvaður. Ákærði segir þá ákærðu hafa beðið Skafta að koma út í bifreið, en hann hefði neitað því og raunar bent á, að það væri dyravörðurinn, sem ætti að taka. Þegar orð dugðu ekki, tóku þeir ákærðu á Skafta, sem veitti mikla mótspyrnu og sló til ákærða Jóhanns Valbjörns og sleit axlar-spæl af jakka ákærða Guðmundar. Gerðist þetta í þeim átökum, sem urðu til þess að hemja Skafta, en þeir lögðu hann að afgreiðsluborðinu og hand-járnuðu með hendur fyrir aftan bak. Sjálfur missti ákærði af sér húfuna í átökunum við Skafta.

Segir ákærði, að aðsúgur hafi verið gerður að þeim ákærðu þarna niðri, en hinir ákærðu komust með Skafta á brott. Sjálfur átti ákærði í erfiðleikum með það og varð fyrir aðkasti sumra, en aðrir aðstoðuðu hann við að komast á brott. Kom hann út um 3 mínútum á eftir hinum ákærðu. Hann minnst þess ekki að hafa séð neinn í grennd við bifreiðina, er hann kom út.

Ákærði kveður sér hafa verið ljóst, vegna þess hve margt fólk var þarna, að fara þyrfti með Skafta til þess að ræða við hann um það, sem á undan var gengið, svo og þar sem dyravörðurinn ætlaði að gera kröfur á hendur honum vegna fataskemmda og vegna framkomu Skafta gagnvart honum. Var þeim ljóst, að handtaka þyrfti hann, en enginn einn þeirra þriggja ákvað það.

Áður en ákærðu hittu Skafta, vakti ekki fyrir þeim að handtaka hann, en framkoma hans gaf tilefni til þess. Ákærði veit ekki til þess, að neinn hafi lagt ákærðu lið við handtökuna né að Skafti hafi hlotið áverka, áður en hann var færður úr fatageymslunni.

Ákærði segir, að sér hafi vírst Skafti æstur og æsast meira, eftir að hann kom auga á ákærðu og áður en þeir yrtu á hann.

Vitnið Kristín Þorsteinsdóttir segir, að Skafti hafi fengið leyfi til að fara inn fyrir borðið, þegar hann bað um það öðru sinni. Hafi þetta allt verið kurteislegt og enginn æsingur í neinum. Kristín segir, að Skafti hafi verið búinn að fara inn fyrir og ganga eftir endilöngu fatahenginu, þegar dyra-

vörður hafi allt í einu komið. Ekki heyrði Kristín stúlkurnar biðja Skafta að fara fram fyrir borðið aftur.

Kristín segir, að dyravörðurinn hafi þrifið í öxlina á Skafta og spurt hann, hvern djöfulinn hann væri að gera þarna fyrir innan. Hafi Skafti þá reynt að útskýra, hvað um væri að vera og verið kurteis. Kristín segir, að dyravörðurinn hafi ekkert gert til að kalla í stúlkurnar og spyrja þær, en allan tímann haldið í öxlina á Skafta og dregið hann að borðinu. Hafi Skafti þá stigið fram fyrir það. Segir Kristín, að engin áflog hafi orðið þarna, og ekki heyrði hún dyravörðinn biðja Skafta að koma fram fyrir borðið né Skafta neita því. Hefði þetta gerst mjög snögg, dyravörðurinn hefði kippt í Skafta og hann síðan strax verið kominn fram fyrir borðið. Segir Kristín, að dyravörðurinn hafi haldið í öxlina á Skafta, eftir að komið var yfir borðið, og ekki sleppt takinu. Hafi Skafti reynt að losa sig og leikurinn borist frá afgreiðsluborðinu og út í horn á fatageymslunni.

Kristínu var kynntur framburður vitna varðandi átök dyravarða við Skafta, er þarna var komið.

Kristín kveðst ekki minnst þess að hafa séð Skafta ráðast að dyraverðinum eða rífa af honum hálsbindi eða skyrtu. Hún segir, að dyraverðirnir hafi sleppt Skafta skömmu síðar. Hún kveðst ekki telja, að um stóratök hafi verið að ræða, þeir hafi einungis haldið Skafta, sem reyndi að losa sig, og að lokum hafi þeir sleppt honum. Skafti hafi þá komið til hennar og sagt, að þau skyldu fara heim, hann nennti ekki að standa í þessu, dyraverðirnir væru dónar og þau myndu athuga frakkann daginn eftir.

Að loknum samskiptum Skafta við dyraverðina kveðst Kristín ekki hafa séð neina áverka á Skafta né að fót hans væru aflöguð. Ekki kveðst hún heldur hafa veitt athygli, hvort fatnaður dyravarðarins var nokkuð úr lagi.

Kristín kveðst hafa verið ásamt Skafta stödd u.þ.b. í miðju fatageymsluherberginu á tali við fólk, m.a. Ástu Svavarsdóttur, þegar ákærðu komu. Skafti hafi verið orðinn rólegur eftir viðskipti sín við dyraverði hússins og þau hafi u.þ.b. verið að fara heim á leið. Var Skafti ekki sjáanlega undir áhrifum áfengis.

Kristín segir, að ákærðu og dyraverðirnir hafi komið til þeirra. Einn ákærðu hafi sagt við Skafta, að hann ætti að koma með þeim niður á stöð, orðrétt: „Komdu með okkur niður á stöð.“ Þá hafi einn þeirra gripið í upphandlegginn á Skafta.

Kristín segir, að Skafti hafi neitað að fara með ákærðu og sagst ekki eiga neitt erindi með þeim. Kristín segir, að ákærðu hafi gripið um handleggina á Skafta, en hann reynt að losa sig og þeir þá umsvifalaust lagt hann á afgreiðsluborðið og sett á hann handjárn. Þetta hafi ekki verið neinar stimpingar að ráði og gerst á andartaki. Hún segir, að dyravörðurinn hafi ekki komið nálægt þessum átökum, og hún kveðst heldur ekki hafa

heyrð dyravörðinn útskýra málið, heldur aðeins bent á Skafta. Hins vegar kveðst hún ekki vita, hvað dyraverðinum og ákærðu hafði farið á milli.

Kristín kveðst ekki hafa séð nein átök milli Skafta og dyravarðar, eftir að ákærðu komu á staðinn, en hún kveðst hafa staðið tveimur til þremur skrefum frá þeim.

Kristín segir, að Skafti hafi síðan verið leiddur í burtu, og sá hún framan í hann, og var hann alveg ómeiddur. Hann veitti mótspyrnu, en ákærðu ýttu honum þjösnalega á undan sér út.

Kristínu var kynntur framburður Ástu, að Skafti hefði gengið til móts við ákærðu. Kveður hún þennan framburð ekki réttan.

Kristínu var kynntur framburður ákærðu og vitna um, að Skafti hafi veist að dyraverðinum eða ákærðu. Hún kveðst ekki hafa séð hann gera það, en kveður Skafta hafa snúið baki að sér.

Kristín kveðst ekki hafa reynt að ræða við ákærðu, áður en Skafti var handjárnaður.

Vitnið Ásta Svavarsdóttir nemi, Klapparstíg 27 í Reykjavík, kveðst hafa hitt Skafta og konu hans við fatageymsluna í Leikhúskjallaranum umrædda nótt rétt fyrir klukkan 3, er hún var á leið út. Bar Skafti þess ekki merki, að hann væri undir áfengisáhrifum, og var hann rólegur. Ræddi Ásta við þau hjónin, en þau sögðu henni frá því, að Skafti hefði ekki fengið yfirhöfn sína, en Kristín kona hans hefði þá verið komin í kápu sína. Jafnframt sögðu þau Ástu, að þau hefðu lent í útistöðum við dyravörð, sem hefði verið dónalegur við þau, og að til stimpinga hefði komið á milli Skafta og hans. Voru Skafti og frú að tala um að fara heim og kanna með frakkann næsta dag. Voru þau að tygja sig til brottferðar og Ásta komin í yfirhöfn sína, er ákærðu komu og dyravörður í fylgd með þeim. Segir Ásta, að Skafti hafi gengið til móts við þá. Veit Ásta ekki, hvort þeir kölluðu til hans, en kveðst halda, að þeir hafi bent á hann og hann þá gengið á móti þeim. Telur Ásta, að þeir hafi eitthvað talast við allir, en ekki greindi hún nein orðaskil. Voru þær þá við vestari enda afgreiðsluborðsins, en Skafti og ákærðu við austurenda þess.

Ásta segir, að síðan hafi orðið stimpingar á milli Skafta og ákærðu, en ekki treystir hún sér til þess að lýsa því, hvernig þær byrjuðu, en hún og Kristín voru nokkuð frá og margt fólk við fatahengið. Snéri Ásta þá baki að Skafta og ákærðu. Þær færðu sig nær, er stimpingarnar hófust, og það næsta, sem Ásta varð vitni að, var, er ákærðu beygðu Skafta fram yfir afgreiðsluborðið og settu á hann handjárn. Braust hann um, á meðan verið var að setja þau á hann. Gekk þetta mjög fljótt fyrir sig, og var ekki um nein slagsmál að ræða. Var Skafti síðan færður út úr húsinu, og fóru þær Kristín á eftir, og var hún mjög miður sín. Ekki sá Ásta, hvort Skafti veitti

mótspyrnu á leiðinni út, en ákærðu og hann fóru út á undan þeim Kristínu að hennar sögn.

Ásta varð vör við, að fólk, sem þarna var statt, hreyfði mótmælum, er Skafti var tekinn. Hún sá ekki neitt athugavert við dyravörðinn, sem fylgdi ákærðu.

Ásta segir, að Skafti hafi mótmælt hástöfum og látið í sér heyra. Hafði Ásta umgengist Skafta á staðnum á samkomunni og sá ekki á honum vín og vissi ekki, hvort hann neytti áfengis.

Vitnið Jón Rósant Þórarinsson sjómaður, Erluhrauni 11 í Hafnarfirði, kveðst hafa verið á leið út úr Leikhúskjallaranum, þegar hann hitti kunningjakonu sína Ástu, sem þá var að tala við konu, sem virtist mjög miður sín og grátandi, og var Ásta að hugga hana. Næst sá Jón Rósant ákærðu koma inn og ganga að manni, sem Jón Rósant þekkti ekki og vissi ekki nein deili á. Jón Rósant sá ákærðu tala eitthvað við manninn, en ekki heyrði hann, hvað þeim fór á milli. Þá ýtti maðurinn við dyraverðinum, en ákærðu gripu strax í manninn. Við það braust hann um og veitti mótspyrnu, en ákærðu tóku hann þá fastari tökum. Jukust stimpingarnar snögglega, þar til ákærðu lögðu manninn yfir afgreiðsluborðið. Voru þetta töluverðar stimpingar, en þó ekki hörð slagsmál. Þó var greinilegt, að maðurinn barðist um. Á meðan maðurinn lá yfir borðið, náði hann að slíta axlarspæl af einum ákærðu. Við þessar aðfarir brotnaði konan alveg niður, og hafði Jón Rósant eftir það hugann við hana, en fylgdist ekki með því, sem gerðist við borðið. Jón Rósant varð síðan samferða Ástu og konu mannsins út. Ekki tók hann eftir því, hvort ákærðu voru þá farnir út með manninn. Ekki sá Jón Rósant áverka á manninum.

Jón Rósant kveðst hafa rætt við einn ákærðu fyrir utan bifreiðina, hvort konurnar mættu fara með lögreglubifreiðinni. Var þessi ákærði hinn almennilegasti, en gaf ekki ákveðin svör. Jón Rósant fór síðan inn að sækja yfirhöfn sína, og þegar hann kom aftur, sá hann lögreglubifreiðina renna frá og að báðar konurnar voru í henni.

Jón Rósant segir, að honum finnst hafa verið möguleiki að róa manninn. Hann kveðst að vísu ekki hafa heyrt, hvað þeim fór á milli eða hvað dyravörðurinn sagði, þegar maðurinn ýtti við honum. Fundust Jóni Rósant á þessu stigi aðgerðir ákærðu ekki of harkalegar. Það hefði kannske verið óþarfi að grípa manninn, strax og hann ýtti við dyraverðinum.

Vitnið Sigurbjörn Einarsson náttúrufræðingur, Brekkustíg 3A í Reykjavík, kveðst hafa séð Skafta umrædda nótt á milli klukkan 2:30 og 3 í fata-geymslunni, og virtist hann að mati Sigurbjörns ekki í annarlegu hugar-standi né uppnámi.

Eftir skamma stund sá Sigurbjörn dyravörð og ákærðu koma og gefa sig að Skafta. Heyrði Sigurbjörn, að þeir vildu fá Skafta með sér út og

að Skafti vildi, að dyravörðurinn kæmi líka. Sú ósk var ekki virt, og sá Sigurbjörn síðan hefjast valdbeitingu af hálfu ákærðu og dyravarðarins. Vakti það athygli Sigurbjörns, hversu ákærðu gengu hart fram. Segir Sigurbjörn, að þeir hafi umsvifalaust farið að beita valdi án þess að nota orð og ræða við Skafta. Segir Sigurbjörn, að ákærðu hafi þurft að neyta aflsmunar til þess að setja Skafta í handjárn. Sigurbjörn kveðst ekki hafa séð nein átök á milli Skafta og einhvers af dyravörðunum á eftir eða um það leyti sem ákærðu komu á vettvang. Þá sá Sigurbjörn enga áverka á Skafta í fatahenginu.

Þegar Sigurbjörn kom út, kveðst hann hafa heyrt miklar stimpingar í lögreglubífreiddinni, dynki og sársaukavein. Hann sá ekkert af því, sem átti sér stað, áður en ákærðu komu. Sigurbjörn sá ekki, að Skafti væri illa til reika, en dyravörðurinn var á skyrtunni.

Vitnið Ingibjörg Alda Guðmundsdóttir hjúkrunarfræðingur, Brekkustíg 3A í Reykjavík, kveðst hafa verið á leið út úr Leikhúskjallaranum umrædda nótt og kom í fatageymsluna, þar sem hún hitti Ástu og Kristínu, en hin síðarnefnda var grátandi og Ásta að hugga hana. Ekki vissi Ingibjörg Alda, hvað hafði gerst, en Ásta sagði, að það væru einhver leiðindi út af dyraverði og framkomu hans og að lögreglan væri á leiðinni.

Ingibjörg Alda hafði ekki séð nein átök. Hún sá ákærðu koma og ganga til Skafta. Sögðu þeir honum eða báðu að koma með sér. Hann samþykkti það ekki og kom með einhverjar mótbárur. Ekki man Ingibjörg Alda orðaskipti, en Skafti mótmælti því að vera tekinn. Ekki sá Ingibjörg nein átök á milli dyravarðarins og Skafta, eftir að ákærðu komu. Hún tók hins vegar eftir því, að dyravörðurinn hafði lent í einhverjum ryskingum, en hann var með fráflakandi skyrtuna og ekki með hálsbindi. Ekki sá Ingibjörg Alda nein merki um áverka á Skafta, er hann var leiddur út, en hún sá þá ekki framan í hann.

Ingibjörgu Öldu virtust ákærðu nokkuð hranalegir við Skafta, en þeir útskýrðu ekkert fyrir honum né leituðu skýringa hjá honum, heldur einungis vildu fá hann með sér af staðnum.

Ingibjörg Alda kveðst hafa séð ákærðu ýta Skafta að borðinu og leggja hann fram á það og halda höndum hans aftur fyrir bak. Barðist Skafti á móti og reyndi að vikja sér undan.

Vitnið Jóhanna Jónasdóttir, stud. med., Dunhaga 11 í Reykjavík, sá Skafta fyrir innan borðið í fatageymslunni að leita að frakka sínum. Segir hún, að hann hafi ekki verið með neinn æsing, en viljað fá frakkann. Afgreiðslustúlkurnar voru hjá Skafta og sögðu, að frakkinn væri ekki þarna, en hann var að leita. Sögðu þær, að hann hlyti að vera með annað númer. Síðan kom Skafti fram fyrir borðið, en fór aftur með leyfi stúlkanna inn fyrir.

Næst sá Jóhanna Skafta fyrir framan borðið, og var þá kominn að honum dyravörður. Sá Jóhanna, að Skafti og dyravörðurinn voru farnir að stimpast. Hún telur þetta ekki hafa verið stórvægileg slagsmál. Allt í einu var kominn annar dyravörður, og voru þeir nú þrír að stimpast. Upphafið að þessum stimpingum sá Jóhanna ekki. Um síðir var Skafta sleppt. Jóhanna sá þarna konu Skafta, sem var miður sín, og fór Jóhanna að hugga hana og lagði til, að þau færu heim og könnuðu þetta næsta dag. Síðast sá Jóhanna, að Skafti og kona hans stóðu hjá einhverri konu og voru að tala við hana. Ekki sá Jóhanna ummerki eftir átök á Skafta og dyravörðunum. Ekki fannst Jóhönnu Skafti svo æstur, að hann væri óviðráðanlegur. Frekar virtist henni hann yfirvegaður.

Vitnið Malín Örlygsdóttir fatahönnuður, Öldugötu 5 í Reykjavík, var umrætt sinn með Jóhönnu statt í fatageymslunni og sá Skafta og konu hans, en hún var mjög aum og bar sig illa. Kom í ljós í samtali Malínar við Skafta, að frakki hans fannst ekki. Ekki sá Malín Skafta fara inn fyrir borðið, en rétt á eftir að hún talaði við hann, sá hún, að tveir dyraverðir a.m.k. héldu Skafta, en ekki heyrði hún, hvað þeim fór á milli.

Malín segir, að Skafti hafi greinilega reynt að slíta sig lausan, en telur, að um slagsmál hafi ekki verið að ræða. Upphaf stimpinganna sá Malín ekki. Malín segir dyraverðina síðan hafa sleppt Skafta. Sá hún, að annar dyravörðurinn hafði misst hálsbindi, sem lá á gólfinu, og kveðst hún hafa rétt honum það. Malín sá ekki neina áverka á Skafta né blóð og heldur ekki á dyraverðinum. Eftir að dyraverðirnir slepptu Skafta, fóru þeir á brott og Malín af staðnum ásamt vitninu Jóhönnu. Var þá engin lögregla komin.

Malínu virtist Skafti ekki vera ölvaður, en nokkuð pirraður, sem lýsti sér í því, að hann var að reyna að slíta sig lausan, er dyraverðirnir héldu honum. Hún sá engum fólksubrögðum beitt, dyraverðirnir héldu Skafta upp að veggnum, og hann barðist um, þar til honum var sleppt.

Vitnin Sigurbjartur Ágúst og Skafti voru samprófaðir um upphaf viðskipta þeirra í fatahenginu, og héldu hvor um sig fast við framburð sinn um þau.

Skafti skýrir svo frá, að a.m.k. tveir ákærðu hafi hrint sér þjósnalega inn í bifreiðina og hann lent á bringunni, en hlíft andlitinu með því að sveigja höfuðið aftur. Kveðst Skafti hafa veitt fulla mótspyrnu. Hann gerir sér ekki grein fyrir, hvort hann spyrinti í bifreiðina né hvort hann eða ákærðu fóru á undan inn í bifreiðina. Þá gerir hann sér ekki grein fyrir, hvort þeir ýttu honum eða toguðu inn í hana.

Skafti segir, að einn ákærðu hafi komið inn í bifreiðina að aftan, en tveir hafi setið fram í. Þá segir Skafti, að kona hans hafi fengið að koma með ásamt Ástu Svavarsdóttur. Hann telur víst, að áður en þær komu,

hafi hann ekki fengið áverka á andlit né úr honum blætt. Skafti kveðst hafa verið öskureiður í bifreiðinni, mótmælt harðlega þessum aðferðum og brotist um.

Það, sem gerðist í bifreiðinni á leið á lögreglustöð, kveðst Skafti ekki geta greint í smáatriðum, hins vegar segir hann, að einu viðbrögð þess ákærðu, sem var aftur í, hafi verið, að hann hafi haft hné við bak sitt og ítrekað þrifið í hár sitt og keyrt höfuðið niður í gólf. Telur hann vist, að þetta hafi ekki verið gert fyrst, fyrr en kona hans og Ásta voru komnar inn í bifreiðina. Hann veit ekki, hvort þá hafði verið ekið af stað. Vegna þessa kveðst Skafti fljótlega hafa fengið blóðnasir og hafi myndast stór blóðpollur á gólfinu. Skafti kveðst ekki hafa orðið var við, að þeir ákærðu, sem voru fram í, hafi gert minnstu tilraun til að skipta sér af þessu með orðum eða athöfnum, en þeir þurfi að hafa verið heyrnarlausir og sjónlausir, hafi þeir ekki heyrt og séð það, sem þarna fór fram. Skafti kveðst hafa séð andlit konu sinnar út undan sér og hafi hún grátíð allan tímann. Skafti kveðst ekki treysta sér til að fullyrða, hversu oft ákærði keyrði höfuð hans í gólfið, og eins kveðst hann ekki treysta sér til þess að segja til um, hvort samhengi var milli þessara athafna ákærða og mótmæla af hans hálfu. Kveðst Skafti jafnframt fullyrða, að hann hafi margsinnis beðið ákærða Guðmund vægðar, þó hann muni ekki þau orð, sem hann notaði. Þá man hann ekki, hvort hann kallaði til hinna ákærðu. Skafti heyrði konu sína biðja ákærða Guðmund að hætta, en hann hefði þá orðið æstari.

Skafti kveðst hafa óskað eftir því við ákærða Guðmund, að blóðpollur sá, sem myndaðist, fengi að vera, þar til rannsókn hæfist í málinu, enda gefið ákærða fyllilega í skyn, að málið yrði kært. Þá kveðst Skafti í reiði sinni hafa greint frá því, að hann væri blaðamaður og því hæg heimatökin að greina frá því, sem þarna hefði gerst.

Fljótlega eftir að bifreiðin nam staðar og búið var að opna hana að aftan, var togað í fæturna á Skafta og hann dreginn eða nánast kippt út úr bifreiðinni, þannig að bringa og andlit dróst eftir gólfinu, en þó ekki svo, að hann félli á götuna. Þaðan var haldið inn á lögreglustöðina við Hverfisgötu

Ákærði Guðmundur segir, að á leiðinni út að bifreiðinni hafi Skafti veitt alla mögulega mótspyrnu með spörkum og hrópum. Var bifreiðin í um 20 metra fjarlægð frá dyrunum og sneri að þeim. Er að bifreiðinni var komið, spyrinti Skafti við fæti og sparkaði m.a. í stuðara og hurðir, en bifreiðin var opnuð að aftan með tveimur hurðum. Hélt ákærði um hægri handlegg Skafta, en ákærði Jóhann Valbjörn um hinn vinstri. Ákærði segir þá ekki hafa opnað bifreiðina, fyrr en þeir voru komnir með Skafta að henni. Hann segir verulegum erfiðleikum hafa verið bundið að koma Skafta inn í bifreiðina, enda mikill vexti og það hár, að útilokað var að koma honum uppréttum inn í bifreiðina. Þá áttu ákærðu í erfiðleikum vegna hálfu. Settu þeir

höfuð og bringu inn á undan og drógu Skafta inn, en hann spyrti við fótum. Gaf Skafti skyndilega eftir eða e.t.v. rann í hálkunni og datt með efri hluta líkamans inn í bifreiðina. Sá ákærði ekki, hvort hann rak andlitið í né hvort ákærði Jóhann Valbjörn datt, enda var myrkur í bifreiðinni og við hana. Stóð ákærði aftan við bifreiðina, þegar Skafti datt, en fór strax upp í hana og dró hann fram eftir gólfinu. Hann veit ekki, hvort Skafti rak andlitið í við að detta. Segir ákærði ekki útilokað, að Skafti hafi jafnvel rekið andlitið í gólf eða bekki. Dró ákærði Skafta alveg inn eftir bifreiðinni og fram undir þverbekk. Tók hann strax í aftanverðan jakkakragann með hægri hendi og setti vinstra hné á bakið á Skafta til að halda honum, en ákærði Jóhann Valbjörn fór aftur úr bifreiðinni og lokaði. Fljótlega eftir þetta sá ákærði blóðpoll á gólfi bilsins, þar sem andlit Skafta nam með vinstri kinn við gólfið. Skömmu síðar öskraði Skafti, að hann væri kominn með blóðnasir af völdum þeirra ákærðu, og svaraði þá ákærði: „Það getur þú algerlega sjálfum þér um kennt, vinur minn.“ Ákærði segir Skafta hafa gripið niðurlagið á lofti og sagt: „Vinur minn, þetta skal ég muna, þetta á eftir að koma í blóðin.“

Ákærði segir, að nú hafi honum verið fyllilega ljóst, að færa þyrfti Skafta á lögreglustöð, og kveðst ákærði hafa ákveðið að reyna að halda honum með áður lýstu taki, þar til þangað væri komið. Ákærði segir tak á jakkakraga hafa verið þannig, að Skafti gat snúið höfði. Færði ákærði Skafta til þannig, að andlitið nam ekki við blóðpollinn, sem var stór, en ákærði kveðst ekki hafa treyst sér til annarra ráðstafana gagnvart blóð-nösunum vegna þess, hvernig Skafti lét, enda stutt á lögreglustöð.

Ákærði segir, að ákærði Sigurgeir hafi opnað hurðina og spurt, hvort ekki væri í lagi, að kona Skafta og vinkona hennar kæmu með, og kveðst ákærði hafa sagt, að það væri í lagi. Ákærði segir konurnar hafa sest á þverbekk fyrir framan höfuð Skafta. Fljótlega eftir að þær voru komnar inn, settist ákærði Sigurgeir undir stýri og ákærði Jóhann Valbjörn fram í, og var ekið inn á stöð.

Ákærði segir Skafta hafa barist um og öskrað af og til alla leiðina, sparkað í afturhurðirnar og formælt lögreglunni. Ákærði segir konurnar hafa reynt að tala til Skafta, þó sérstaklega sú, sem ekki var kona hans, og hafi hún ítrekað reynt að róa hann með orðum. Kveðst ákærði ekki minnast þess, að konurnar hafi kvartað yfir aðgerðum og raunar ekki beint orðum til ákærða. Neitar ákærði því að hafa meitt Skafta viljandi í bifreið-inni.

Ákærða var kynnt, að Skafti bæri, að ákærði hefði haldið í hár hans og margtekið höfuðið í gólfið og teldi Skafti, að þannig hefði hann hlotið nefbrot og aðra áverka á andliti. Vísaði ákærði þessu alfarið á bug, allar aðgerðir hans hefðu miðast að því að halda aftur af Skafta. Segir ákærði,

að enginn í bifreiðinni hafi nefnt, að andliti Skafta væri slegið við gólfið. Bendir ákærði á, að blóðnasir hefði Skafti hlotið, áður en haldið var af stað, og hljóti ákærði Jóhann Valbjörn og báðar konurnar að hafa séð, að svo var. Þá segir ákærði Skafta aldrei hafa beðist vægðar, en hins vegar öskrað til ákærða að taka hné frá, sem nam við bak.

Ákærði kveðst ekki kunna aðra skýringu á áverkum Skafta en þá, að hann hljóti að hafa rekist í, þegar hann var settur inn í bifreiðina. Þá hvarflar það að ákærða, að Skafti hafi sjálfur valdið sér áverkunum. Ákærði veit ekki til þess, að neinn hafi verið við bifreiðina, þegar Skafti var settur inn í hana, og hann minnst þess ekki, að hann væri með áverka í andliti, áður en það var gert.

Ákærði segir, að bifreiðinni hafi verið lagt við fangamóttöku við norð-austurenda lögreglustöðvarinnar. Ákærði Jóhann Valbjörn kom og opnaði afturhurðir bifreiðarinnar, og ákærði Sigurgeir vísaði konunum inn í húsið um inngang að varðstofu. Ákærði segir Skafta ekki hafa verið tilbúinn að fara út úr bifreiðinni og hafi hann öskrað til þeirra að vera látinn í friði og sparkað með fótum. Minnir ákærða, að hann hafi þá enn haldið taki á jakkakraga og ákærði Jóhann Valbjörn í buxnakálmur, að því er ákærði telur, og þeir þannig reynt að lyfta Skafta út úr bifreiðinni. Telur ákærði ekki útilokað, að bringa Skafta hafi eitthvað dregist eftir gólfinu, en telur ólíklegt, að andlitið hafi gert það. Ákærði segir Skafta hafa krafist þess, að blóðpollurinn yrði ekki þrífinn úr bifreiðinni.

Ákærði segir ákærða Sigurgeir hafa komið til og opnað útidyrarhurð, Skafti hafi reynt að sparka til þeirra og öskrað ókvæðisorðum, en þeir hafi fært hann í viðtalsherbergi í fangamóttöku. Þar hafi Skafti verið látinn setjast á stól.

Ákærði Jóhann Valbjörn segir, að vegna hálku og þó einkum mótþróa Skafta hafi verið verulegum erfiðleikum bundið að koma honum inn í bifreiðina, en hún stóð ca. 15 m frá dyrum Leikhúskjallarans og snéri framenda að þeim. Tók ákærði ekki eftir neinum í grennd við bifreiðina, þegar Skafti var settur inn í hana. Eftir að þeir höfðu náð að opna báðar hurðir bifreiðarinnar að aftan, spyrnti Skafti á móti á þröskuld, en þeir reyndu að lyfta honum og toga með sér inn. Þetta gekk ekki, fyrr en Skafti virtist allt í einu gefa eftir og þeir nánast skullu inn á gólf. Var ákærði þá kominn með annan fótinn upp í bifreiðina. Ákærði kveðst hafa fallið á hnén og síðan með vinstri síðu á hliðarbekk, en vegna þess, hvernig þetta gerðist, hafi ekki verið hægt að koma í veg fyrir, að Skafti félli á gólfið. Bar ákærði fyrir sig aðra höndina, en hélt í Skafta með hinni. Ákærði kveðst ekki geta fullyrt með vissu, hvort ákærði Guðmundur hafi dottið, en þeir hafi haldið um sinn hvorn upphandlegg Skafta. Ákærði kveðst ekki hafa orðið var við, að Skafti meiddi sig, og segir hann ekki hafa haft orð á slíku, en hins

vegar sagt þeim, að hann væri blaðamaður og ætlaði að skrifa um þetta mál. Sá ákærði enga áverka á Skafta, þegar þeir færðu hann fram í bifreiðina, en dimmt var í henni. Eftir þetta segir ákærði, að Skafti hafi virst nokkuð rólegri en fyrr og ákærði Guðmundur hafði fullt vald á honum, en hann var með vinstra hné við bak hans og báðar hendur lausar. Ákærði kveðst þá hafa farið úr bifreiðinni og hafi ákærði Sigurgeir verið kominn að og verið að ræða við tvær konur og önnur reynst kona Skafta. Ákærði kveðst hafa gengið nokkuð afsíðis með fyrstnefndum dyraverði og fengið hjá honum upplýsingar um málavöxtu.

Ákærði segir, að vegna atferlis Skafta og þar sem dyravörðurinn hafði lagt fram kröfu á hann, var ljóst, að leiða þyrfti hann fyrir vakthafandi yfirmann á lögreglustöð. Að svo búnu kveðst ákærði aftur hafa farið inn í bifreiðina að aftan til að kanna, hvort sín væri þar þörf, en séð, að svo var ekki, og því farið út úr bifreiðinni aftur, en konurnar tvær komið inn um hliðardyr. Ákærði sá, að Skafti var með blóðnasir.

Ákærði hélt fram í bifreiðina og settist við hlið ákærða Sigurgeirs, sem ók. Kraup hann að hálfu leyti í framsætinu og snéri hægri hlið fram og fylgdist þannig með ákærða Guðmundi og Skafta. Ákærði tók ekki eftir neinu markverðu á leiðinni, Skafti hafi vissulega verið með einhvern mótþróa, en ekki brotist mikið um og ekki verið með mikil læti. Heyrði ákærði, að önnur konan talaði til hans, eins og hún væri að reyna að róa hann. Segir ákærði, að kona Skafta hafi fljótlega lagt höfuð sitt í kjöltu hinnar konunnar, sem reyndi að hughreysta hana. Hafi kona Skafta ekki reist sig upp, fyrr en komið var niður að lögreglustöð. Ekki varð ákærði var við neinar stimpingar milli Skafta og ákærða Guðmundar, enda kveðst ákærði mundu hafa farið aftur í til aðstoðar, ef svo hefði verið. Kveðst ákærði hafa séð neðri hluta líkama Skafta og ákærða Guðmund að hluta.

Ákærða var kynnt, að Skafti bæri, að hann hefði í bilnum hlotið töluverða áverka, er ákærði Guðmundur hefði margsinnis gripið um hár hans og keyrt andlitið í gólfíð. Þessu vísar ákærði alfarið á bug og segir útilokað, að slíkt geti hafa gerst, án þess að hann yrði var við, enda væri bifreiðin alveg opin og ekkert annað en þverbekkur, þar sem konurnar sátu, milli þess, sem kallast fram í og aftur í, og því ekkert skilrúm á milli. Ákærði segir, að konurnar hlytu að hafa mótmælt, ef þetta hefði gerst.

Ákærði segir, að við Hverfisgötu 113 hafi bifreiðin verið stöðvuð við fangamóttöku. Ákærði kveðst hafa farið út úr bifreiðinni og opnað dyr hennar að aftan, en hann hafði myndað sér þá skoðun vegna framkomu Skafta, að ekki væri á það treystandi að gefa honum færi á að sparka, er hann yrði færður úr bifreiðinni. Því greip ákærði um báða fótleggi Skafta og nánast dró hann aftur úr bifreiðinni, en ákærði Guðmundur, sem hafði haldið um efri hlutann, ýtti á eftir. Þetta hafi verið gert af illri

nauðsyn, enda þeir áður búnir að gefa Skafta til kynna, að honum bæri að koma úr bílnum, en hann ekki sýnt nein viðbrögð í þá átt. Ákærði segir Skafta hafa mótmælt því harðlega, hvernig hann var færður úr bifreiðinni.

Ákærðu leiddu síðan Skafta inn í viðtalsherbergi varðstjóra og gerðu boð fyrir Bertram Henry Möller aðstoðarvarðstjóra, sem kom fljótlega. Vegna kvartana Skafta kveðst ákærði hafa sagt honum, að hann gæti kvartað við varðstjóran, þegar hann kæmi niður.

Ákærði Sigurgeir segir, að er hann kom að bifreiðinni, hafi hinir ákærðu og Skafti verið komnir inn í bifreiðina, en ákærði Jóhann Valbjörn kom fljótlega út. Þegar ákærði stóð við bifreiðina, komu að eiginkona Skafta og vinkona hennar og fóru að ræða möguleika á því að fá að fara með, en þeim var gert ljóst, að farið yrði með Skafta á lögreglustöð. Ekki veit ákærði, hvort kona Skafta og vinkona hennar voru komnar út á undan honum eða rétt á eftir. Ákærði kveðst hafa sagt konunum, að hann teldi litlar líkur fyrir því, að þær fengju far í lögreglubifreiðinni. Á meðan var ákærði Jóhann Valbjörn að taka niður upplýsingar eftir dyraverði, og ákærði heyrði á orðum og höggum, að Skafti var með mótpróa við ákærða Guðmund inni í bifreiðinni og raunar að biðja hann að „fara með löppina“. Þá barðist hann um, öskraði og æpti, en ekki veit ákærði, hvort hljóðin voru sársaukahljóð.

Eftir itrekaðar fyrirspurnir af hálfu kvennanna spurði ákærði ákærða Guðmund, hvort þær mættu koma með, og leyfði hann það. Ákærði fékk síðan lyklana hjá ákærða Guðmundi, settist undir stýri og ákærði Jóhann Valbjörn fram í. Var ekið að Hverfisgötu 113.

Þegar ákærði opnaði aftari hliðardyr á lögreglubifreiðinni og ræddi við ákærða Guðmund, sá hann, að Skafti lá á gólfinu og ákærði Guðmundur kraup vinstra megin við hann og hélt sér með vinstri hendi í bak þverbekksins. Ákærði kveðst ekki hafa séð neitt af Skafta né hvernig ákærði Guðmundur hélt honum, og tók ekki eftir, hvort blóð var á gólfinu.

Ákærði segir, að nánast alla leiðina hafi Skafti verið öskrandi og sparkandi og telur, að hann hafi kallað ákærða Guðmund ýmsum illum nöfnum, auk þess beðið hann að sleppa sér. Ákærði kveðst ekki hafa heyrt í konu Skafta og raunar telja, að hún hafi verið grátandi alla leiðina, en vinkona hennar reynt að róa Skafta með orðum.

Ákærði Guðmundur sagði Skafta eitthvað á þá leið, að hann hefði komið sér í þessi vandræði sjálfur. Ákærði man ekki eftir að hafa heyrt nokkurn þeirra, sem í bifreiðinni voru, minnst á blóð eða blóðnasir, en þó finnst honum Skafti hafa nefnt blóð.

Ákærði kveður Skafta ekki hafa verið boðið að koma sjálfum út úr bifreiðinni við lögreglustöðina, heldur hafi ákærði Jóhann Valbjörn tekið í

fætur hans, en ákærði Guðmundur verið inni í bifreiðinni og þeir fært hann þannig út. Reyndi Skafti að sparka í þá.

Ákærði sá, er þeir komu á lögreglustöðina, að blóð var á gólfi bifreiðarinnar og Skafti alblóðugur í framan. Ákærði kveðst ekki geta skýrt, með hverjum hætti þetta hafi gerst.

Ákærði segir þá ákærðu Jóhann Valbjörn og Guðmund hafa farið með Skafta inn um dyrnar á fangamóttöku, en ákærði vísaði konunum um aðrar dyr og upp að vestara anddyri. Þar kveðst ákærði hafa hitt Bertram Henry Möller og orðið honum samferða niður í fangamóttöku.

Vitnið Sigurbjartur Ágúst kveðst hafa orðið eftir nokkra stund í fata-geymslunni, eftir að farið var með Skafta út, og minnir, að allir ákærðu hafi farið þaðan samtímis. Er hann kom út nokkru síðar, var búið að setja Skafta inn í lögreglubifreiðina, en hún var nokkurn spöl frá dyrunum, og snéri framendanum að Hverfisgötu, þannig að úr dyrunum sást á framenda hennar og hægri hlið. Sigurbjartur Ágúst kveðst hafa heyrt dynki úr bifreiðinni, eins og sparkað væri í hana að innan, og öskur, sem honum virtust reiðiöskur. A.m.k. tveir ákærðu voru við bifreiðina á tali við mann og konu.

Sigurbjartur Ágúst kveðst hafa rætt við einn ákærðu og gefið honum frekari upplýsingar um viðskipti sín við Skafta, m.a. að hann hafi verið innan við afgreiðsluborð í fatahengi og að hann hafi verið beðinn um að koma honum þaðan.

Sigurbjartur Ágúst kveðst aldrei hafa séð neina áverka á Skafta. Hann kveður hann ekki hafa fallið í átökunum við þá dyraverðina og veit ekki til þess, að hann hafi rekist neins staðar í á meðan á þeim stóð.

Vitnið Bjarni kveðst ekki hafa séð, er Skafti var settur inn í lögreglubifreiðina, þar sem bifreiðin snéri þannig. Hins vegar réði hann það af því, sem hann heyrdi að það hefði ekki gengið vel og hefði Skafti veitt einhverja mótspyrnu þá. Þá heyrdi Bjarni einhverjar stimpingar í bifreiðinni, fyrst eftir að búið var að setja Skafta inn í hana.

Vitnið Jón Sigurður fór út á tröppurnar og ræddi við einn ákærðu ásamt Sigurbjarti Ágústi varðandi lögregluskýrsluna. Hann kveðst hafa heyrt fyrirgang í lögreglubifreiðinni og hafi Skafti greinilega brotist um í bílnum og sparkað, það hafi ekki leynt sér.

Jón Sigurður kveðst ekki hafa veitt athygli öðru fólki með Skafta en einni stúlku, sem hann kveðst halda, að hafi síðan einnig farið með í lögreglubifreiðinni.

Kristín kveðst hafa verið samferða Ástu út og séð, þegar verið var að setja Skafta inn í lögreglubifreiðina, en hún snéri hægri hlið að dyrunum, og þaðan sá hún a.m.k. tvo ákærðu ýta Skafta þjósnalega áfram, en hann hafi spyrnt með öðrum fæti í bifreiðina. Ekki sá Kristín, hvernig Skafti

lenti, en telur hann hafa dottið inn í bifreiðina, þar sem hún heyrði dýnk, en honum var hrint inn. Hún kveðst ekki vita, hvort Skafti fór inn í bifreiðina á undan eða eftir ákærðu.

Kveðst Kristín hafa gengið frá dyrum Leikhúskjallarans að lögreglubifreiðinni, en Skafti hafi verið kominn inn í bifreiðina, áður en hún kom að henni. Kristín man ekki, hvort ákærðu, sem settu Skafta inn í bifreiðina, dattu einnig inn í hana, en einn þeirra a.m.k. kom til þeirra Ástu og ræddi við þær.

Kristín kveðst hafa gengið fast á eftir ákærðu og Skafta, þegar þeir fóru út úr Leikhúskjallaranum, og séð, þegar Skafti var færður upp tröppurnar úr fatageymslunni og út. Hún kveðst ekki vita, hvenær þriðji ákærði kom út og veit ekki, hvort sá ákærði, sem þær Ásta töluðu við hjá bifreiðinni síðar, var annar þeirra, er ýtti Skafta inn í bifreiðina.

Kristín kveðst hafa heyrt orðaskipti í bifreiðinni, þegar hún kom að henni, en greindi ekki orðaskil. Einnig heyrði hún einhverja dýnki. Hún kveður Ástu hafa rætt við einn ákærðu hjá bifreiðinni og haft orð fyrir þeim báðum, þar sem hún var miður sín. Kristín veit ekki, hvort Ásta skýrði þessum ákærða frá því, sem gerst hafði í fatageymslunni, áður en ákærðu komu, en hún bað um, að þær fengju far með lögreglubifreiðinni á stöðina. Sá, sem svaraði, kvað það í lagi.

Kristín kveðst hafa sest inn í bifreiðina í mitt sætið, sem þar er, og snéri bakinu að glugga til þess að geta séð yfir sætisbakið aftar í bifreiðina. Hún kveður einn ákærðu hafa verið við hægri hlið Skafta, sem var á maganum og hafði hné við bak hans og hélt með annarri hendi í hárið á hnakka hans. Var höfuð hans upp við sætið, sem Kristín sat í. Skafti reisti höfuðið upp, þegar Kristín settist inn í bifreiðina, en hún kveðst ekki hafa séð blóð á andliti hans né á gólfinu.

Kristín kveðst ekki vita, hvort hinir ákærðu settust inn í bifreiðina á undan henni og Ástu, en kveður nokkra stund hafa liðið, frá því að þær komu í bifreiðina og þar til ekið var af stað.

Kristín kveðst hafa setið eins í sætinu alla leið að lögreglustöðinni og fylgst með Skafta.

Kristínu var kynntur framburður ákærða Jóhanns Valbjörns og Ástu fyrir dómi um, að hún hafi ekki getað fylgst með Skafta allan tímann. Kristín kveðst hafa litið undan annað slagið, en alltaf hafi hún litið aftur til Skafta.

Kristín kveður Skafta lítið hafa getað hreyft sig í bifreiðinni, enda haldið á sama hátt alla leiðina.

Kristín kveðst hafa heyrt og séð ákærða Guðmund reka andlit Skafta niður í gólf bifreiðarinnar, þegar hann reyndi að reisa sig upp á móti henni. Þetta hefði gerst oft, en hún veit ekki hve oft. Fylgdu þessu miklir dýnkir.

Þetta hafi verið gert við Skafta fyrst u.þ.b. sem hún settist inn í bifreiðina. Þá hafi Skafti reist sig upp, en ákærði rekið andlit hans niður í gólfíð. Kveðst hún hafa heyrt Skafta gefa frá sér sársaukahljóð á leiðinni niður á lögreglustöð.

Kristín kveðst hafa gert nokkrar tilraunir til að teygja sig til Skafta og hann reynt að líta upp, en ákærði jafnharðan keyrt höfuð hans niður í gólfíð. Hélt ákærði alltaf aftan í hárið á honum.

Kristín treystir sér ekki til þess að segja um, hvort Skafti hafði orð á, að andliti hans væri slegið við gólfíð. Hún kveðst sjálf hafa sagt: „Af hverju gera þeir honum þetta?“ og: „Það blæðir úr honum“, og annað þess háttar, en ekki beint orðum sínum til neins sérstaks í bifreiðinni. Hún man ekki eftir að hafa beðið ákærða Guðmund að hætta að slá andliti Skafta við. Hún kveðst hafa heyrt Skafta segja við ákærða, að hann ætti eftir að sjá eftir að fara svona með sig. Kristín man ekki eftir, að ákærðu segðu neitt í bifreiðinni.

Kristín veit ekki, með hvorri hendinni ákærði Guðmundur hélt í hár Skafta né hvar hann hafði hina höndina.

Kristín segir, að ekki hafi verið blóð á Skafta, þegar hún kom inn í bifreiðina, en fljótlega eftir það hafi hún séð blóð á honum og á gólfinu, en þá hafði honum verið slegið einu sinni eða oftár við gólfíð. Segir Kristín Skafta hafa legið með höfuðið í blóðpollinum. Ekki heyrði hún hann minnast á, að hann væri með blóðnasir.

Kristín kveðst hafa brugðist við því að sjá meðferðina á Skafta á þann veg, að hún fór að gráta og hjúfraði sig upp að Ástu. Sjálfur öskraði Skafti eitthvað fyrst og það um, að þetta yrði ekki gert.

Kristín kveðst telja, að ekið hafi verið af stað, áður en Skafta var fyrst slegið við gólfíð, en getur þó ekki fullyrt um það.

Kristín kveðst hafa séð, að Skafti var dreginn á fótunum út úr lögreglubifreiðinni, en getur ekki sagt um, hve margir ákærðu voru við það. Skafti hafi reynt að halda höfðinu frá gólfinu, og kveðst Kristín ekki hafa séð, að andlit hans rækist í. Hún heyrði hann ekki beðinn að koma sjálfan út úr bifreiðinni, en hann hefði sagt, að hann gæti vel gengið.

Kristín kveðst hafa sagt Ástu, er þau voru á leið að lögreglustöð, að Skafta blæddi, en man ekki, hvort hún sagði henni þá eða síðar um nóttina, að andliti hans hefði verið slegið við.

Ásta kveður þær Kristínu hafa verið samferða út úr Leikhúskjallaranum, eftir að Skafti hafði verið færður þaðan. Einn ákærðu hafi verið rétt á undan þeim út, en Ásta telur, að hinir tveir hafi farið út á undan. Hún segir, að Skafti hafi verið inni í lögreglubifreiðinni, þegar þær Kristín komu út. Heyrði hún þaðan hróp og köll í honum. Ásta kveðst hafa heyrt hávært samtal í lögreglubifreiðinni og hafi annar mannanna talað hátt, en hún hafi

engin orð greint. Ennfremur kveðst hún hafa heyrt dynki í bifreiðinni, eins og átök ættu sér stað. Þær Kristín ræddu við einn ákærðu við lögreglu-bifreiðina, en ekki skýrði hún honum frá því, sem gerðist, áður en lögreglan kom. Hafði Ásta orð fyrir þeim, en Kristín var grátandi. Bað hún um, að þær fengju að koma með í bifreiðinni, og var það samþykkt. Þá leitaði hún skýringa á því, hvers vegna þyrfti að fara á lögreglustöð, en fékk ekki svör.

Ásta kveðst hafa séð fætur og neðri hluta líkama Skafta eða upp undir axlir, þegar hún steig inn í bifreiðina. Í bifreiðinni var dimmt. Skafti lá endilangur á gólfinu með hendur fyrir aftan bak og einn ákærðu við hlið hans, en Ásta gerir sér ekki grein fyrir, hvernig Skafta var haldið, en kveður sér finnast hafa verið haldið ofarlega í líkama hans.

Ásta kveðst hafa sest hægra megin við Kristínu, hinir ákærðu hafi einnig sest inn í bifreiðina og ekið af stað.

Ástu minnir, að hún hafi litið einu sinni yfir sætisbakið og séð fætur og e.t.v. upp að mitti á Skafta. Hún hafi ekki séð hann beita fótunum. Kristín reyndi að teygja sig til Skafta, og kveðst hún hafa skynjað, að Skafti reyndi að reisa sig upp, en honum var ýtt niður aftur. Þetta gerðist einu sinni eða jafnvel tvisvar. Ásta gerir sér ekki grein fyrir, hvort hún sá þetta eða hvort hún skynjaði það á annan hátt.

Ásta kveðst ekki hafa orðið vör við veruleg umbrot í Skafta, en hann hafi fyrst og fremst „rifið kjaft“ og verið mjög reiður. Ásta kveðst ekki hafa heyrt hann gefa frá sér sársaukahljóð. Hún sá aldrei höfuð hans, en bakið á sætinu skyggði á það.

Ásta kveður Skafta hafa haft orð á, að blóð væri í bifreiðinni og að ekki mætti þrifa það, en kveðst ekki hafa séð blóð, hvorki í bifreiðinni né á Skafta, fyrr en eftir að Skafti kom úr fangageymslunni.

Ásta kveður Kristínu hafa fylgst með Skafta meira eða minna alla leiðina og reynt að teygja sig til hans. Hvorugt þeirra hafi haft orð á, að andliti Skafta væri slegið við gólfið.

Ásta segir, að hluta leiðarinnar, áður en að komið var að lögreglustöð, hafi hún haldið um Kristínu og huggað hana, en þann tíma hafi Kristín ekki getað fylgst með Skafta.

Ásta getur ekki sagt til um, hvort einn eða fleiri ákærðu færðu Skafta út úr bifreiðinni né hvort andlit hans rakst í við það. Hún heyrði ákærðu ekki biðja Skafta að koma út sjálfan, en hann kallaði, að hann gæti gengið. Hún sá hann dreginn út úr bifreiðinni. Ekki sá hún þó framan í hann.

Ásta kveðst ekki hafa séð ákærða Guðmund slá höfði Skafta ítrekað í gólf bifreiðarinnar, og ekki minnst hún þess, að þær hafi reynt að róa Skafta á leiðinni með orðum. Kristín hafi hins vegar verið grátandi og kjökraði: „Skafti, ég er hérna.“

Skafti kveðst hafa verið færður í herbergi á lögreglustöðinni, og þangað kom fljótlega varðstjóri, sem hann þekkti sem Bertram Henry Möller. Skipaði Bertram Henry svo fyrir, að handjárn skyldu tekin af Skafta. Kveðst Skafti þegar hafa gefið til kynna, að hann óskaði eftir því að fá að hringja í lögfræðing, en það hafi ekki fengist. Orðaskipti man Skafti ekki. Á þessari stundu kveðst Skafti hafa verið orðinn ævareður, og vegna þess þreif hann til símtóls og ætlaði að hringja. Þegar því var hafnað, kveðst Skafti hafa misst stjórn á sér og því ekki kvartað við varðstjórnann undan meðferðinni í lögreglubifreiðinni.

Skafti segir, að einn lögregluþjónanna hafi þá sagt: „Maðurinn er dýr-vitlaus“, og í framhaldi af því fyrirskipaði Bertram Henry, að hann skyldi færður í fangageymslu. Kveðst Skafti hafa veitt þá mótspyrnu, sem hann gat, en um ofurefli hafi verið að ræða. Er í fangageymslu var komið, segir Skafti, að hann hafi staðið við „desk“, þar sem hann var færður úr jakka og tekin af honum slaufa og skór og síðar er færa átti hann í fangaklefa, hafi lögreglumenn tekið eftir því, að hann var með belti, og hafi þá einn lögreglumaður losað um beltissylgu og dregið beltið þjónalega frá buxum, þannig að hann beri „brunarispu“ eftir. Ekki veit hann, hver það gerði. Skafti segir, að einn og jafnvel fleiri lögreglumenn hafi viðhaft ruddalegt orðbragð, en Skafti man það ekki fyllilega né hverjir áttu hlut að máli.

Skafti kveðst hafa gert sitt til að halda ró sinni og stilla sig, þegar hann var kominn inn í fangaklefann, og gerði fljótlega fangaverði viðvart með léttu banki, eftir að sá hafði kít inn um lúgu. Náði Skafti tali af viðkomandi, en man ekki, hvað þeir ræddu, utan það, að fangavörðurinn sagði, að það væri varðstjórans að ákveða, hversu lengi hann yrði í haldi. Ekki löngu síðar kom Þorsteinn Ólafsson, tengdafaðir Skafta, og var Skafti þá leystur úr haldi. Skafti kveðst hafa gefið tilfinningum sínum lausan tauminn í dyrum fangaklefans og ráðist að Bertram Henry, en hætt fljótlega átökum vegna orða tengdafaður síns. Kveðst Skafti ekki geta sagt til um með nokkurri vissu, hvort hann hafi slegið til Bertrams Henry eða sparkað í hann.

Þegar um nóttina kveðst Skafti hafa rætt við föður sinn, en á hádegi sunnudagsins haldið á Slysadeild.

Skafti kveðst fullyrða, að þeir áverkar, sem hann hlaut, séu vegna aðgerða ákærða Guðmundar í lögreglubifreiðinni. Hann telur þó, að vera kunni, að eymsli á upphandleggjum stafi af því, er lögreglumenn tóku hann tókum í Leikhúskjallaranum.

Skafti upplýsir, að hann hafi fengið hinn glataða frakka afhentan hjá veitingastjóra Leikhúskjallarans 30. nóvember eða 1. desember.

Ákærði Guðmundur segir, að Bertram Henry hafi komið fljótlega og spurt Skafta, hvað hefði komið fyrir, og hann þá vikið að veru sinni í Leik-

húskjallaranum, misskilningi þar og átökum við dyravörð. Hins vegar kveðst ákærði ekki minnast þess, að Skafti hafi kvartað yfir aðgerðum ákærðu né haft orð á því, að þeir hefðu misþyrmt honum. Hann segir Bertram Henry hafa hlutast til um að þerra andlit Skafta og hann fljótlega óskað eftir því að vera losaður úr handjárnnum. Var það gert.

Um leið og Skafti var laus úr járnnum, segir ákærði hann hafa lamið í borðið og teygt sig í síma. Bertram Henry hafi ætlað að halla sér í átt að símanum, en þá hafi Skafti hreinlega ráðist á hann. Ákærði segir þá þrjá lögreglumenn hafa rokið til og stöðvað Skafta og Bertram Henry fyrirskipað, að hann skyldi færður í fangaklefa. Þeir hafi síðan allir fjórir haldið með Skafta upp í fangageymslu, þar sem hann hafi fljótlega verið settur í fangaklefa, sem fangavörður annaðist með aðstoð viðstaddra. Ákærði minnst þess ekki, að belti hafi verið dregið af buxum Skafta með þjósnalegum hætti. Hann veit ekki, hver dró það af honum.

Er Skafti var kominn í fangaklefann, kveðst ákærði hafa haldið ásamt ákærða Sigurgeiri niður í anddyri til að ræða þar við konurnar. Hann segir vinkonuna hafa haft orð fyrir þeim, en þá hafi líka verið kominn þar karlmaður, sem virtist þekkja þær. Ákærði segir þá hafa tilkynnt, að málið liti þannig út, að Skafti yrði að vera í haldi fyrst um sinn. Vinkona eiginkonunnar hafi þá spurt, hvort eiginkonan mætti ekki fara upp og tala við hann eða e.t.v. einhver annar til að róa hann, en þeir tilkynnt, að svo væri ekki og raunar varðstjóri búinn að ákveða geymslu, enda þeir fyllilega gert ljóst, að það væri ekki í þeirra valdi að ákveða framhaldið. Ákærði segir, að konan hafi þá sagt, að það væri ekkert við lögreglu að sakast, heldur dyravörð veitingahússins. Að þessu loknu segir ákærði, að þeir hafi boðið þeim að ræða við varðstjóra og hafi Bertram Henry fljótlega komið. Ákærði segir, að er leið að vaktaskiptum, hafi hann, þar sem hann var skráður fyrir bifreiðinni, þrifið blóðið af gólfi hennar.

Ákærði tekur fram, að því sé ekki að neita, að Skafti hafi verið beittur nokkru harðræði, en kveðst mótmæla því harðlega, að það hafi gengið lengra en nauðsyn bar vegna framkomu hans, og ákærði neitar því að hafa veitt honum viljandi áverka eða gert tilraun til slíks.

Ákærði tekur fram, að hann telji það hafa verið slys, að Skafti hlaut áverka, en hann telji þá ákærðu ekki hafa getað unnið þetta verk með öðrum hætti með tilliti til kringumstæðna og þó einkum afstöðu Skafta. Ákærði segir, að á einhverju stigi, áður en Skafti var færður í fangaklefa, hafi hann krafist þess að hringja í bróður sinn, sem væri lögfræðingur, en ekki man hann nákvæmlega, hvenær þetta var.

Ákærði kveðst hafa heyrt upphaf samtals varðstjóra við Ástu og hafi hún ekki kvartað við hann. Hann kveðst ekki hafa vitað, að Skafti héldi því fram, að andliti hans hefði verið slegið við í gólf í bifreiðinni, fyrr

en hann las það í dagblöðunum 29. nóvember. Daginn áður hafði ákærði heyrð það hjá yfirmanni sínum, að þeir hefðu verið kærðir.

Ákærði Jóhann Valbjörn segir viðræður Bertrams Henry við Skafta, sem sat á stól, hafa fyrst og fremst snúist um útlit Skafta, sem var töluvert blóðugur í framan. Þá kvartaði Skafti undan ástæðulausri handtöku og að ákærðu hefðu misþyrmt honum, en lýsti ekki, í hverju það væri fölgð.

Samkvæmt beiðni voru þegar losuð af honum handjárnin. Þegar búið var að taka handjárnin af Skafta, segir ákærði hann tvívegis hafa lamið fast í borðið og heimtað að fá að hringja, síðan staðið upp og þrifið simtölið. Ekki sagði hann Bertram Henry, hvert hann ætlaði að hringja, og ekki heyrði ákærði Skafta óska eftir að fá að tala við lögfræðing. Bertram Henry gerði sig líklegan til að koma í veg fyrir, að Skafti hringdi, en þá rauk Skafti í hann. Þeir aðrir lögreglumenn yfirbuguðu Skafta fljótlega, og Bertram Henry lagði svo fyrir, að hann skyldi færður í fangageymslu. Ákærði segir þá þegar hafa haldið með Skafta upp í fangageymslu, en hann hafi reynt að veita mótspyrnu. Er upp var komið, var Skafti færður fyrir fangavörð til að bóka hann til geymslu, og svo sem lög gera ráð fyrir þurfti að færa hann úr ýmsum fatnaði, þó gegn vilja hans, og lögreglumennirnir þurftu að halda honum á meðan. Hann var síðan án átaka færður í fangaklefa. Ákærði telur, að erfiðlega hafi gengið að ná af Skafta beltinu, en ekki minnst hann þess, að hann hafi orðið var við, að hann hafi meiðst við það. Telur ákærði Gunnar fangavörð hafa tekið af Skafta beltið. Var Skafti æstari en nokkru sinni fyrr, og af þeim sökum gekk illa að ná af honum beltinu, sem var dregið úr buxunum, en þó ekki snögg.

Ákærði kveðst að þessu loknu hafa haldið ásamt hinum ákærðu í anddyrið til að ræða við konurnar, sem hafi óskað eftir því að fá að tala við Skafta, og höfðu þær ekki orð á því, að kvarta þyrfti undan aðgerðum þeirra ákærðu.

Ákærði segist vilja taka fram, að ef um það væri að ræða, að kvartað væri yfir því, að Skafti skyldi hafa verið handtekinn, þá væri því til að svara, að aldrei hefði fengist nein frásögn frá Skafta um það, sem upphaflega gerðist, heldur hafi öll hans orka farið í mótþróa og átök við lögreglu. Ákærði segir, að vissulega hafi aðgerðir þeirra ákærðu verið all harkalegar, en það hafi allt mótast af framkomu Skafta, og telur hann þá ekki hafa gengið lengra en löglegt og eðlilegt hafi verið við þessar aðstæður.

Ákærði kveður ákærða Guðmund hafa sagt sér 28. nóvember, að Skafti hefði kært þá og ekki vitað, fyrr en hann las það í dagblöðunum, að Skafti héldi því fram, að andliti hans hefði verið slegið við í bifreiðinni.

Ákærði Sigurgeir kveður Skafta hafa verið nokkuð rólegri í byrjun viðtalsins við varðstjóra. Voru þá handjárnin tekin af honum. Minnst ákærða, að hann hafi kvartað undan fantabrögðunum eða misþyrmingum lögreglu-

mannanna, en man ekki, hvort hann sagði, með hvaða hætti honum hefði verið misþyrmt. M.a. hafi hann kvartað undan handjárnunum, en varðstjórinn hafi ekki spurt hann nánar um meðferð lögreglunnar á honum. Skafti hafi krafist þess að fá að hringja, en ákærða minnnir, að honum hafi verið neitað um það. Hann hafi þá ætlað að taka símann og hafi þá orðið að taka hann tökum. Ákærði man ekki, hvort Skafti minntist á lögfræðing.

Bertram Henry Möller ákvað nú, að Skafti skyldi færður í fangageymslu. Þeir héldu síðan með Skafta upp og þar fyrir Gunnar lögreglumann, sem sinnti starfi fangavarðar, og var Skafti mótþrálítið færður í fangaklefa, en þeir lögreglumenn við öllu búnir vegna fyrri framkomu hans. Ekki tók ákærði eftir, hver tók beltið af Skafta né hvernig það var gert.

Ákærði kveðst síðan hafa haldið niður í anddyri ásamt ákærða Guðmundi til viðræðna við eiginkonu Skafta fyrst og fremst til að fá hjá henni persónuupplýsingar um hann, en líka til að efna það, sem hann var búinn að lofa, að láta vita um framvindu mála. Ákærði segir, að hjá þeim hafi þá verið staddur maður, kurteis og rólegur í alla staði. Kveðst ákærði hafa fengið umbeðnar upplýsingar hjá eiginkonunni, en hún hafi þó enn verið grátandi. Hann kveðst hafa sagt þeim, að búið væri að ákveða geymslu á Skafta um sinn og ekki væri hægt að verða við beiðni þeirra um að fá að tala við hann. Ákærði segir, að sér hafi skilist á þeim, að þær teldu allt þetta leiðindamál, sem stafaði af misskilningi, og kveðst hann ekki á nokkru stigi hafa heyrt þær kvarta undan aðgerðum þeirra ákærðu. Að svo bínu kveðst ákærði hafa séð til þess, að Bertram Henry kæmi og ræddi við fólkið.

Ákærði kveður konurnar hvorki hafa kvartað við sig né lögregluvarðstjórann, er þær ræddu við þá á lögreglustöðinni. Hann man ekki, hvenær hann heyrði fyrst, að Skafti héldi því fram, að höfði hans hefði verið slegið við gólfið í bifreiðinni.

Ákærði segir, að þeir ákærðu hafi tekið á máli þessu með þeim eina hætti sem hægt var við þær aðstæður, sem voru, og einkum mótþróa Skafta, og hann neitar, að þeir hafi gengið lengra en til er ætlast við aðstæður sem þessar. Hann kveðst ekki kunna að skýra þá áverka, sem Skafti hlaut, en þeir hljóti eingöngu að stafa af því, hvernig hann lét við þá ákærðu, er þeir voru að sinna skyldustörfum.

Vitnið Bertram Henry Möller aðstoðarvarðstjóri, Tunguvegi 24 í Reykjavík, var vakthafandi yfirmaður í fangageymslu lögreglunnar umrædda nótt.

Bertram Henry kveðst einhvern tíma eftir kl. 3 um nóttina hafa verið kallaður niður í viðtalsherbergi, þangað sem handteknir menn eru fyrst færðir, en þá voru ákærðu komnir þar með Skafta.

Áður en Bertram Henry kom inn í herbergið, mætti hann ákærða Sigur-

geiri, sem sagði honum, að þeir væru með mann, sem þeir hefðu skömmu áður handtekið í Leikhúskjallarannum, og væri hann „dýrvitlaus“. Bertram Henry segir ákærða Sigurgeir jafnframt hafa nefnt, að krafa væri komin fram á mann þennan. Þegar Bertram Henry kom inn í herbergið, segir hann Skafta hafa setið á stól við skrifborð, sem þar er, og hafi hann verið í handjárnnum. Bertram Henry kveðst hafa tekið eftir því, að Skafti var blóðugur í framan og með rispu á nefi auk þess sem honum fannst nefið lítið eitt bólgði. Föt Skafta voru í óreiðu og virtist Bertram Henry hann mjög æstur. Frásögn Bertrams Henry um það, sem síðan gerðist, er orðrétt á þessa leið: „Eftir að mér hafði verið sagt frá málsatvikum, fór ég inn í herbergið, svo sem að framan getur. Ég sest síðan á borðröndina fyrir framan manninn, býð honum gott kvöld og bið hann því næst að skýra mér frá því hvað hafi skeð. Maðurinn hóf að segja mér frá því að hann ásamt konu sinni og vinum hafi farið í Þjóðleikhúskjallarann þá um kvöldið. Er þau hafi komið í fatageymsluna hafi þau fengið eitt númer fyrir báðar yfirhafnir sínar. Svo hafi það verið einhvern tíma eftir kl. 2, er þau ætluðu að fara að hvorug yfirhöfnin fannst í fatahenginu. Afgreiðslustúlka í fatahenginu hafi þá boðið sér að koma inn fyrir og leita að yfirhöfnunum sjálfur. Hann hafi fljótlega fundið kápu konu sinnar og verið að leita að frakka sínum, er skyndilega hafi verið þrifið í sig. Það hafi verið dyravörður hússins sem hafi spurt sig hvað hann væri eiginlega að þvælast þarna fyrir innan. Er hér var komið sögu það maðurinn að handjárnin yrðu losuð af sér. Þar sem mér fannst að hann hefði róast mikið þá tók ég þá ákvörðun að losa af honum handjárnin. Á sama tíma hafði ég beðið lögregluþjón að ganga fram og sækja salernispappír svo hægt væri að þurrka mesta blóðið framan úr manninum. Er handjárnin höfðu verið losuð af honum það ég hann um að halda áfram að skýra mér frá málsatvikum. Ætist þá maðurinn skyndilega upp aftur, barði af öllum kröftum í skrifborðið og sagði eitthvað á þá leið að hann gæti ekki látið bjóða sér þetta. Spurði ég þá manninn að því hvort hann ætlaði að láta setja sig í handjárn á ný. Hann svaraði þessu með því að berja aftur af öllum kröftum í borðið og rífa upp símtólið af síma á borðinu um leið og hann sagði: „Ég ætla að hringja“. Tók ég þá í símtólið og ætlaði að taka það af honum en þá réðst hann formálalaust á mig. Við það enda-sentist skrifborðið sem ég sat á út í vegg og klemmdist þar einn lögreglumannanna á milli. Komu nú hinir lögreglumennirnir að og í sameiningu yfirbuguðum við manninn. Var hann síðan færður í lyftu og fluttur í henni í fangaeymslu. Ég vil taka fram að hugsun mín í upphafi var að leita skýringa hjá manninum, róa hann niður svo hann gæti haldið heim en úr því sem komið var og að framan er lýst sá ég ekki annað en að taka þyrfti manninn um stund úr umferð og reyna að róa hann. Hefði maðurinn á þessari

stundu gengið laus, hefði ég að sjálfsögðu hlutast til um að hann yrði fluttur á Slysadeild, en framkoma hans nú var þannig að ég taldi það ekki forsvaranlegt. Þegar upp var komið voru teknir af honum persónulegir munir svo sem jakki, slaufa, skór, úr o.s.frv. Lögreglumenn urðu að halda honum á meðan en fangavörður annaðist þetta verk og færði hann síðan í fangaklefa. Fangaverðir að störfum auk mín voru Björk Bjarkadóttir og Gunnar Sigurðsson, lögregluþjónn nr. 71. Örlitlu seinna var hringt í fangageymsluna. Var það stöðvarmaður í anddyri lögreglustöðvarinnar sem hringdi. Kvað hann fólk vera í anddyri lögreglustöðvarinnar sem óskaði eftir því að fá að tala við mig. Ég fór niður í anddyri lögreglustöðvarinnar og ræddi þar við konu mannsins sem settur hafði verið inn og tvo aðra aðila, mann og konu. Kona mannsins var grátandi og lítt viðræðuhæf svo ég snéri mér að hinni konunni sem virtist hafa orð fyrir þeim öllum. Sú kona lagði fram þá ósk fyrir hönd eiginkonu mannsins að honum yrði sleppt lausum úr fangageymslunni. Skýrði ég konunni frá að meðan maðurinn væri í þessu ástandi teldi ég óforsvaranlegt að honum yrði sleppt lausum. Spurði þá kona þessi að því hvort eiginkona mannsins mætti fara í fangageymslu og ræða við hann. Eg sagði konunni að ég teldi það ekki forsvaranlegt vegna ástands mannsins og framkomu hans áður svo og að í fangageymslunni væru aðrir fangar sem þyrfti að gæta að. Fólkið fór í beinu framhaldi af þessu og ég vil taka fram að það kom vel fyrir. Síðan er það nokkru seinna að Einar Bjarnason, varðstjóri, hringir í fangageymslu og kveður tengdafaður mannsins vera kominn á lögreglustöðina og óska eftir því að fá að taka hann með sér heim. Ég fór niður og ræddi við mann þennan og skýrði honum frá málavöxtum eins og ég hafði heyrt þá og orðið vitni að. Benti ég síðan manninum á að það yrði að vera algerlega á hans ábyrgð að hann tæki tengdason sinn með sér heim, en mér virtist maðurinn vera orðinn nokkuð rólegri.

Fórum við síðan upp í fangageymslu þar sem ég opnaði klefadyrnar. Þá sat maðurinn á bekknum inni í klefanum. Skýrði ég honum frá því að tengdafaðir hans væri kominn og við skyldum nú reyna að ganga þannig frá þessu að hann gæti farið með honum. Maðurinn spratt á fætur er hann sá tengdafaður sinn og virtist ánægður að sjá hann, en er við komum fram á ganginn, virtist hann æsast upp aftur og fór að ausa svívirðingum yfir mig og lögregluþjóna þá sem höfðu handtekið hann. Rauk hann á mig, þreif með annarri hendi í hálsnál skyrtu minnar, hrinti mér upp að fangaklefaveggnum, lyfti hinni hendinni og hótaði að slá mig í rot. Ég hreyfði hvorki legg né lið meðan á þessu stóð og tengdafaður hans tókst að fá hann til að sleppa mér. Síðan gengum við að afgreiðsluborðinu í fangageymslunni og voru honum fengnir þeir persónulegu munir sem af honum voru teknir þegar hann var settur í klefann. Var hann síðan beðinn að kvitta

fyrir móttöku þeirra á þar til gert spjald. Þar lá við að hann réðist á fangavörðinn en tengdaföður tókst að koma í veg fyrir það með fortöllum. Krafsaði hann síðan á spjaldið sem kvittun fyrir móttöku muna sinna. Síðan fóru þeir út úr fangageymslunni.

Kl. 05:40 ca. þá hringdi maðurinn í fangageymsluna og þar skýrði hann mér frá eftirfarandi: Að hann hefði eins og hann hefði áður skýrt frá farið í Þjóðleikhúskjallarann með konu sinni og vinum, fengið eitt númer fyrir báðar yfirhafnirnar, fengið að fara inn í fatahengið og leita að flíkunum sjálfur, fundið kápu konu sinnar fljótlega og verið að leita að frakka sínum er dyravörðurinn hafi skyndilega þrifið í hann. Hafi átt sér stað milli hans og dyravarðar einhverjar hnippingar og orðaskak og hafi jakki hans rifnað við það. Hafi hann þá rifið jakka dyravarðarins. Hann kvaðst fúslega viðurkenna það að hafa verið orðinn reiður og æstur eftir að þetta átti sér stað, en að hann hafi verið mjög lítið undir áhrifum áfengis. Hann kvað nú dyravörðinn hafa farið en er hann og eiginkona hans og vinir hafi ætlað að yfirgefa fatahengið hafi dyravörðurinn komið aftur og með honum þrír lögregluþjórnar. Dyravörðurinn hafi bent á sig og lögreglumennirnir tekið sig og lagt sig í gólfið og sett á sig handjárn. Honum hafi ekki komið til hugar að veita mótspyrnu þar sem hann hefði ekkert í þrjá menn að gera. Lögreglumennirnir hafi síðan dröslað sér út í lögreglubíl og hent sér inn í hann þannig að hann lá á grúfu. Á leiðinni frá Þjóðleikhúskjallara á lögreglustöð hafi einn lögreglumannanna legið með annan fótinn ofan á bakinu á sér og annar lögregluþjónn rifið í hárið á sér og barið andliti hans nokkrum sinnum í gólf lögreglubifreiðarinnar. Kvað hann konu sína og vinkonu hennar vera vitni að þessu þar sem þær hafi verið í lögreglubílnum. Samtal þetta var nokkru lengra og m.a. gat hann þess að hann væri blaðamaður og einnig kona hans. Kvaðst hann hafa verið ákveðinn í því í upphafi að mata blöðin á meðferð þeirri sem hann hefði hlotið af völdum lögreglunnar, en vera komin á þá skoðun núna að það hefði engan tilgang og það hvarflaði ekki að sér lengur. Líka gat hann þess að hann væri búinn að ræða við föður sinn og bróður sem væru lögfræðingar og að þeirra mati væri um „pura“ dómsmál að ræða.“

Bertram Henry fannst Skafti ákaflega lítið undir áhrifum áfengis og segir hann ekki hafa kvartað við sig strax um framferði ákærðu né kona hans og vinkona hennar.

Bertram Henry kveður Skafta ekki hafa óskað eftir að fá að tala við lögfræðing, hvorki í móttökuherberginu né í fangageymslunni, en kveðst heldur ekki hafa kynnt honum rétt hans til þess að fá skipaðan réttargæslumann, þar sem Skafti hafi verið orðinn óviðráðanlegur, áður en hann lauk frásögn sinni.

Bertram Henry kveður Skafta ekki hafa kvartað við sig á lögreglustöð-

inni undan meðferð ákærðu á sér né sagt sér, hvernig hann fékk áverka á andlit.

Bertram Henry telur útilokað, að Skafti hafi hlotið áverka á lögreglustöðinni.

Bertram Henry kveður konuna, sem var með konu Skafta, hafa skýrt honum frá því, að Skafti hefði lent í útistöðum við dyravörð, en Bertram Henry getur ekki fullyrt, hvort hún nefndi, að Skafti hefði ekki fengið afhentan frakka sinn. Hann kveður konurnar ekki hafa kvartað undan meðferð lögreglunnar og ekki sagt, með hvaða hætti Skafti fékk andlitsáverka.

Bertram Henry kveðst hafa álitnið, að Skafti hefði fengið áverkann í Leikhúskjallaranum, enda hafi hann eingöngu sagt því frá atburðum, sem gerðust þar, og ákærðu hafi sagt, að „komin væri krafa“ á hendur Skafta frá Leikhúskjallaranum, en þeir hafi ekki sagt honum, að Skafti hafi verið ómeiddur, þegar hann var handtekinn.

Vitnið Gunnar Sigurður Ingólfur Sigurðsson lögreglumaður, Spítalastíg 6 í Reykjavík, segir, að á fjórða tíminum umrædda nótt hafi ákærðu komið í fangageymsluna, þar sem hann var á aukavakt sem fangavörður. Voru þeir með mann, sem ákærðu Guðmundur og Sigurgeir leiddu. Á eftir þeim fylgdi Bertram Henry. Var maðurinn blóðugur í framan og saúst glögg merki, að eitthvað hafði gengið á, því auk þess, að maðurinn var blóðugur og fót úr lagi færð, voru lögreglumennirnir sveittir. Gunnar Sigurður Ingólfur segir, að maður þessi hafi ekki átt spjald í fangageymslu og því ekki komið þar fyrr. Þeir Bertram Henry hafi fyllt það út í sameiningu, en maðurinn hafi reynst vera Skafti Jónsson. Hann kveðst ásamt lögreglumönnum hafa tekið af Skafta persónulega muni og þann fatnað, sem venja er, þegar menn eru settir í geymslu, en það hafi út af fyrir sig ekki gengið öðru vísi en venja er til. Skafti hafi mótmælt sem allflestir geri. Var Skafti færður í klefa nr. 5. Gunnar Sigurður Ingólfur kveðst telja, að beltið hafi verið tekið af Skafta, en man ekki sérstaklega eftir því.

Gunnar Sigurður Ingólfur segir Skafta hafa verið búinn að vera 30-45 mínútur, er hann hringdi bjöllu, sem er í klefanum, og kveðst hann hafa farið að dyrunum, opnað lúguna og rætt litillega við hann. Hann segir, að Skafti hafi þá virst nokkuð rólegur. Hann hafi greint sér frá því, að hann hefði lent í útistöðum á skemmtistað, en síðan hefðu kollegar Gunnars Sigurðar Ingólfs komið á staðinn og handtekið sig og eftirleikurinn hafi verið þeim að kenna, eins og hann orðaði það. Gunnar Sigurður Ingólfur kveðst hafa sagt Skafta, að hann vissi ekki um þetta mál og raunar gæti hann ekki rætt við hann, þar sem sinna þyrfti fleiri föngum. Þá hafi Skafti óskað eftir því að fá að hringja án þess að tilgreina númer, en hann kveðst hafa sagt honum, að það væri varðstjórans að ákveða slíkt, og mundi hann skila því, sem hann og gerði. Fljótlega eftir þetta segir Gunnar Sigurður

Ingólfur, að Bertram Henry hafi komið upp með mann, sem reyndist vera tengdafaðir Skafta. Að boði Bertrams Henry kveðst Gunnar Sigurður Ingólfur hafa opnað dyr fangaklefans og þeir Bertram Henry og aðkomumaðurinn farið inn.

Skafti virtist feginn að sjá tengdafaður sinn, en æsti sig jafnframt mikið upp, og er skemmst frá því að segja, að hann var með hótanir og alls konar svivirðingar í garð lögreglu og gerði sig líklegan til þess að ráðast á Bertram Henry, en komið var í veg fyrir það. Gunnar Sigurður Ingólfur segir tengdafaður Skafta hafa reynt að róa hann, en eftir að hann var búinn að móttaka persónulega muni og kvitta fyrir þeim með kroti, heyrði Gunnar Sigurður Ingólfur enn fortölur í honum, er hann hélt út.

Kristín segir, að þær Ásta hafi beðið í anddyri stöðvarinnar og þangað hafi Jón Rósant einnig komið. Hún telur sig ekki hafa sagt honum, hvað gerðist í bifreiðinni. Þær Ásta ræddu við Bertram Henry eftir nokkra bið. Vildu þær fá Skafta út eða að Kristín fengi að tala við hann. Kristín segir, að þau Ásta og Jón hafi aðallega talað, en ekki fengið leyfi til að fara með Skafta eða hitta hann.

Kristín segir, að Bertram Henry hafi snúið sér að henni og sagt, að hún hefði ekkert þarna að gera, hún skyldi fara heim, því að Skafti yrði þarna a.m.k. yfir nóttina.

Kristín mundi ekki, þegar hún var yfirheyrð hjá rannsóknarlögreglu, hvort hún kvartaði yfir þeirri meðferð, sem Skafti hafði fengi í bifreiðinni, en hún kveðst hafa rætt við Bertram Henry um upphaf málsins. Ásta hafi þó haft orð fyrir þeim, enda hún sjálf í uppnámi. Kristín kveðst ekki muna fyrir víst, en kveðst telja, að hún hafi sagt Bertram Henry, að Skafti hefði verið barinn í bifreiðinni.

Við dómsrannsóknina skýrir Kristín svo frá, að hún hafi kvartað við lögregluvarðstjórann undan misþyrmingum ákærðu, en þorir ekki að fullyrða, að hún hafi gert honum ljóst, í hverju þær voru fólgnar.

Kristín segir, að þær Ásta hafi farið með leigubifreið heim til foreldra Kristínar og faðir hennar síðan farið strax og sótt Skafta.

Kristín kveður þær Ástu í sameiningu hafa sagt foreldrum sínum, hvað hafði gerst. Telur Kristín, að hún hafi sagt föður sínum frá því, sem gerðist í lögreglubifreiðinni, en hann hafi farið á lögreglustöðina mjög skömmu eftir að þær Ásta komu.

Kristín kveðst vita til þess, að eftir að þau komu heim til sín, Skafti og hún, þá ræddi Skafti við Bertram Henry í síma. Skafti hafi rætt málið og útskýrt, hvað gerst hafði í Þjóðleikhúskjallaranum og bifreiðinni. Hann hafi verið kurteis og ekki æst sig neitt. Hann hafi hins vegar verið bálreiður, þegar hann kom heim af lögreglustöðinni.

Ásta segir, að Bertram Henry hafi sagt þeim Kristínu, að handjárnin

hefðu verið tekin af Skafta, en hann þá tryllst og hann yrði að vera þarna um nóttina. Ásta kveðst hafa beðið eftir því, að þær yrðu spurðar um mála-vöxtu, en það hafi ekki verið gert.

Ásta kveðst hafa viljað fá að hitta Skafta, en það hafi ekki verið leyft. Kveðst hún hafa skilið það á Bertram Henry, að það væri ákveðið, að Skafti yrði þarna yfir nóttina.

Ásta segir, að þær Kristín hafi ekki kvartað við Bertram Henry né ákærðu varðandi illa meðferð á Skafta. Hún kveðst ekki muna orðrétt, hvað þeim fór á milli, en kveðst hafa viljað leysa málið og kveðst því telja, að hún hafi nefnt það við Bertram Henry, að þetta hafi allt byrjað vegna þess að þau Skafti og Kristín hefðu lent í útistöðum við dyravörðinn.

Ásta segir, að þær Kristín hafi ekki rætt það sín á milli, að meðferðin hafi verið slæm, sem Skafti fékk, enda hafi þær Kristín lítið ræðst við og hún ekki búin að gera sér grein fyrir, hversu alvarlegt málið væri.

Þegar ljóst varð, að Ásta fékk ekkert að gert á stöðinni, kveðst hún hafa farið heim með Kristínu og þau rætt við foreldra hennar, en ekki, hvað hafði gerst, áður en hann var settur í fangageymsluna. Faðir Kristínar hafi þá farið á stöðina og komið aftur með Skafta eftir rúman hálf tíma.

Ásta kveður sér ekki hafa verið ljóst, þegar hún kom inn í lögreglustöðina, að Skafti hefði hlotið áverka, og Kristín hefði ekki skýrt henni frá því, að höfði Skafta hefði verið slegið við gólfið, enda hefði hún lítið getað talað vegna gráts.

Ásta kveðst ekki hafa heyrt, að höfði Skafta hefði verið slegið við í bifreiðinni, fyrir en Skafti kom alblóðugur úr fangageymslunni og sagði frá þessu.

Ásta segir að Skafti hafi, þegar þarna var komið, talað um að kæra þetta, hann léti ekki fara svona með sig. Þá hafi hann sagt frá því, að hann hafi tryllst uppi í fangageymslunni og að hann hafi ekki fengið að hringja, er hann bað um það.

Kristínu var kynntur framburður Ástu um það, hvað hún hafi sagt föður sínum, áður en hann sótti Skafta. Þeir Kristín ekki að fullyrða um, að hve miklu leyti hún sagði föður sínum frá því, sem gerst hafði áður en hann sótti Skafta.

Ákærði Guðmundur var spurður um roða og smá mar í hársverði á hnakkasvæði Skafta. Hann kveðst ekki geta skýrt, með hvaða hætti hann fékk þessa áverka, en útilokar ekki, að hann hafi valdið sér þeim sjálfur.

Ákærði kveðst hafa haldið í jakkakraga Skafta í bifreiðinni og telur ósennilegt, að það tak hafi getað valdið þessum áverka. Hins vegar kveður hann hugsanlegt, að Skafti hafi rekið höfuðið í númer á jakka hans, enda hafi það slitnað af að hluta á átökunum.

Ákærði segir, að í móttökuherberginu á lögreglustöðinni hafi átökin við

Skafta orðið snörpust, og kveðst hann ekki geta útilokað, að Skafti hafi fengið áverkana í þeim átökum.

Ákærði man ekki eftir, að höfði Skafta væri haldið niðri í átökunum á lögreglustöðinni með því að þrýsta aftan á háls hans.

Ákærði Jóhann Valbjörn tjáir sig um sama áverka, að hann telji, að Skafti hafi fengið þessa áverka í móttökuherberginu á lögreglustöðinni, eftir að hann trylltist þar. Hann hafi þá verið lagður fram á skrifborð og höfði hans haldið niðri með því að þrýsta aftan á hálsinn á honum. Ákærði man þó ekki, hver gerði það.

Bertram Henry var kynntur framburður ákærða Jóhanns Valbjörns um átökin í móttökuherberginu. Hann segir, að Skafti hafi ekki verið lagður á skrifborðið, heldur hafi hann setið á því, og hann kannast ekki við, að ýtt hafi verið aftan á háls hans.

Vitnið Þorsteinn Ólafsson tannlæknir, Laufásvegi 42 í Reykjavík, kveðst ekki minnst þess, að neinar ryskingar hafi átt sér stað í fangageymslu lögreglunnar, er hann sótti Skafta þangað, en Skafti hafi greinilega verið svolítið reiður.

Þorsteinn kveður Skafta hafa talað um það, eftir að heim var komið, að illa hefði verið farið með hann, aðallega í lögreglubifreiðinni. Því hefðu Kristín og Ásta einnig verið búnar að segja frá.

Skafta Jónssyni var kynntur framburður starfsfólks Þjóðleikhúskjallarans. Af því tilefni segir Skafti, að í sumum skýrslunum séu honum eignuð orð, sem hann myndi aldrei hafa sagt, eða öllu heldur myndi aldrei láta sé um munn fara, t.d. haltu kjafti, og ykkur kemur það ekki við. Hann segir jafnframt að að sér læðist sá grunur, að um eitthvert plott sé að ræða.

Sigurbjartur Ágúst lagði fram hjá rannsóknarlögreglu refsí- og bótakröfu að fjárhæð samtals 10.945 krónur. Mótmælir Skafti kröfunni og segir, að stimpingar hafi fyrst og fremst átt sér stað vegna framkomu Sigurbjarts Ágústs og því séu áverkar, sem hann kann að hafa hlotið, honum að kenna, annars koma áverkar Skafta á óvart.

Skafti telur alveg útilokað, að hann hafi lent á andlitinu á gólf bifreiðarinnar, þegar honum var hrint inn í hana, og því ekkert meiðst við það. Kveðst Skafti ekki hafa orðið var við, að ákærðu annar eða báðir hafi dottið inn í bifreiðina þá.

Skafti Jónsson leitaði til Slysadeildar Borgarspítalans í Reykjavík vegna áverka sinna. Í vottorði Hauks Árnasonar, yfirlæknis á deildinni, dagsettu 5. desember sl., segir á þessa leið um skoðun á Skafta, en Skafti kom á deildina samkvæmt vottorðinu klukkan 12:25:

„Við skoðun kom í ljós: Andlit, nef er mikið bólgið og glóðarauga á vinstra auga. Ekki greinist skekkja á nefi, nasir virðast báðar opnar. Á enni er — miðju enninu — 3 cm löng grunn rispa, einnig er önnur rispa

lítill vinstra megin á enni. Á vinstri öxl og upphandlegg eru nokkrar smárispur og húðmar. Aftan til á hægri upphandlegg er 4 cm langt mar. Úlnliðir: Handjárnaför eru á báðum úlnliðum „circular“ roði mest ölnarmegin og geislabeinsmegin á báðum úlnliðum. Einnig er smámar handarbaksmeigin yfir öðru miðhandarbeini vinstra megin. Smámar er eftir beltissylgju í beltisstað á sjúklingnum framanvert á kvið. Vinstri ökkli: Smá bólga er utanvert yfir ökkulanum og eymsli á þeim stað. Sjúklingur gengur óhaltur.

Settar eru Medirip — vafningsumbúðir á vinstri ökkla. Roði og smámar eru í hárssverði á hnakkasvæði. Rtg. mynd var tekin af nefbeinum, þessi rtg.mynd sýndi brot á nefbeininu án teljandi tilfærslu á brotflöskum. Að þessari rannsókn lokinni var sjúklingi leyft að fara úr Slysadeild Borgarspítalans, en honum tjáð að hann ætti að hafa samband við lækni á Hálsnef- og eyrnadeild eftir 3-4 daga, ef þroti á nefinu hyrfi ekki, og ef að skekkja kæmi fram á nefinu, sem ekki virtist vera við þessa skoðun á Skafta Jónssyni 27/11 1983.“

Haukur Heiðar Ingólfsson, læknir við heilsugæslu Hafnarfjarðarbæjar, segir svo í vottorði, dagsettu 28. nóvember sl., um komu Sigurbjarts Ágústs Guðmundssonar á sinn fund:

„Ofan nefndur maður kom til mín á stofu í dag og kvaðst hafa orðið fyrir líkamsárás, þar sem hann var við vinnu sína sem dyravörður í Þjóðleikhúskjallaranum í Reykjavík, aðfaranótt sunnudagsins 27. nóv. sl.

Sagði hann að einn gestanna hefði eftir dálitla orðasennu ráðist að sér, reynt að rífa utan af sér fötin og lagt á sig hendur.

Við skoðun sér maður eftirfarandi:

Áverkamerki, rispur og bólga á h.augnloki svo og á enni og nefi. Einnig sér maður mar og áverkamerki v. megin á hálsi.“

Hörður Jóhannesson rannsóknarlögreglumaður framkvæmdi skoðun á fatnaði Skafta, buxum, jakka, hvítri skyrtu, hálstau og mittisól. Um skoðun þessa segir svo:

„Jakkinn er svartur, framl. Luigi Botti Ítalíu, stærð 56. Jakkinn er í heilu lagi en tvær litlar saumsprettur eru á honum. Önnur er á hægri öxl, 3,5 cm að lengd en hin í handveginum vinstra megin ca. 2 cm að lengd.

Jakkinn er tvíhnepptur en eina tölu vantar og hefur hún greinilega slitnað af.

Stór blettur er framan á jakkanum hægra megin, aðallega á jakkaboðungnum og á framhliðinni þeim megin, allt að hægri ermi. Talinn vera blóðblettur. Tveir litlir sams konar blettir á boðung og kraga vinstra megin. Ennfremur eru nokkuð greinilegir blettir á hægri ermi ofarlega og á baki, rétt fyrir neðan kragann. Sennilega blóðblettir. Að öðru leyti er jakkinn heill og ókrumpaður og ekki að sjá önnur óhreinindi en fyrrgreinda blóðbletti.

Buxurnar eru svartar, stærð 56 úr sams konar efni og jakkinn. Venjulegar karlmannabuxur en með uppábroti á skálmum. Buxurnar eru alveg heilar og óskemmdar; allir saumar heilir og buxurnar ókrumpaðar, brot í buxnaskálmum. Óhreinindablettir sjáanlegir v. vinstra hné og í hnésbót hægra megin.

Hálstauíð er vínrauð slaufa, teg. GIVENCHY. Slaufan er í heilu lagi og allir saumar heilir. Á henni er stór blóðblettur.

Skyrtan er hvít, venjuleg langerma karlmannaskyrta, tegund EL MIOR, stærð 42.

Allar tölur vantar á skyrtuna nema þá neðstu. Hafa þær allar slitnað af og eru skemmdir eftir þar sem hver tala hefur verið. Blóðkám er framan á skyrtunni og nokkrir blóðblettir framan á brjóstinu. Einnig er blóðkám á skyrtukraganum og fremst á báðum ermum.

Mittisólin er 90 cm löng úr leðri, tegund SCARAB. Ólin er með járn-sylgju. Ólin er heil að sjá en á henni er lítið gat ca. 20 cm frá enda.“

Hörður Jóhannesson gerði einnig skýrslu um skoðun á skyrtu og hálsbindi Sigurbjarts Ágústs Guðmundssonar. Um skoðunina segir svo í skýrslu Harðar:

„Skyrtan er ljósblá, venjuleg langerma karlmannaskyrta, stærð 41.

Skyrtan er heil að öðru leyti en því, að allar tölur nema þær tvær neðstu vantar á. Hafa þær greinilega slitnað af og er rífið út úr skyrtunni á þeim stöðum, sem tölur hafa verið.

Hálsbindið er svart, tegund LEXA. Þetta er svokallað teygjubindi með tilbúnum hnút og fest utan um skyrtukragann með teygju. Bindíð sjálft er heilt en teygjan er slitin af.“

Samkvæmt vottorði Veðurstofu Íslands, dagsettu 27. mars sl., var snjó-koma í Reykjavík kl. 3 aðfaranótt 27. nóvember sl.

Skafti Jónsson hefur sjálfur upplýst, að hann sé 195 cm á hæð og hafi vegið 99 kg hinn 27. nóvember sl.

Hinn 30. janúar sl. ritaði ríkissaksóknari dómsmálaráðuneytinu eftirgreint bréf:

„Hér með sendist hinu heiðraða ráðuneyti til umsagnar lögreglu- og dómsrannsókn, sem fram hefur farið og embættinu barst með bréfi saka-dóms Reykjavíkur, dagsettu 27. þ.m., varðandi ætlaða ólöglega handtöku af hálfu þriggja nafngreindra lögreglumanna í lögregluliði Reykjavíkur svo og kæruefni Skafta Jónssonar, blaðamanns, Víðimel 19 hér í borg, á hendur lögreglumönnunum fyrir harðræði og líkamsmeiðingar.

Með vísan til 2. mgr. 21. gr. laga um meðferð opinberra mála nr. 74, 1974, er óskað rökstuddrar umsagnar ráðuneytisins um mál þetta og til-lagna um frekari meðferð þess.

Málskjölin óskast endursend.“

Ráðuneytið svaraði bréfi ríkissaksóknara 9. febrúar sl., og er svarbréf ráðuneytisins, sem er undirritað fyrir hönd ráðherra af Baldri Möller og Hjalta Zóphóníassyni, á þessa leið:

„Vísað er til bréfs yðar, herra ríkissaksóknari, dags. 30. f.m., er fylgdi, ásamt öðrum rannsóknargögnum, dómsrannsókn, varðandi ætlaða ólöglega handtöku af hálfu þriggja nafngreindra lögreglumanna, svo og kærufni Skafta Jónssonar, blaðamanns, Víðimel 19, Reykjavík, á hendur lögreglumönnunum fyrir harðræði og líkamsmeiðingar. Ráðuneytið tekur fram, að það telur að rannsóknin leiði fram svo sem tók eru á, staðreyndir um rannsóknarefnið. Jafnframt telur ráðuneytið, að af gögnum rannsóknarinnar verði tæpast ráðið, svo óyggjandi sé, hvort meiðsli kærands stafi af harðræði hinna kærðu lögreglumanna. Ráðuneytið telur hins vegar eðlilegt, með hliðsjón af málavöxtum, að dómstólar fjalli um málið til hlítar.

Rannsóknargögnin endursendast.“

Niðurstöður.

Samkvæmt segulbandsupptöku fjarskiptamiðstöðvar lögreglunnar í Reykjavík hljóðaði tilkynningin til hennar frá Þjóðleikhúskjallaranum framangreint sinn á þá leið, að þar vantaði aðstoð vegna manns, sem væri með læti. Ákærðu fóru á staðinn að sinna þessu. Þeir hafa upplýst, að Sigurbjartur Ágúst dyravörður hafi beðið þeirra utan dyra og beðið þá að fjarlægja mann, sem hefði ráðist á sig. Kemur fram í framburði ákærðu og vitna, að Sigurbjartur Ágúst hafi borið þess merki, þegar lögreglan kom, að hann hefði lent í átökum.

Með framburði Skafta Jónssonar, þriggja dyravarða og annarrar stúlkunnar í fatageymslunni er sannað, að Skafti hafi lent í átökum við Sigurbjart Ágúst dyravörð í fatageymslu Leikhúskjallarans. Þá verður að telja sannað með framburði framangreindra vitna þrátt fyrir framburð Skafta, að hann hafi átt upptökin að þessum átökum, og með framburði vitna og áverkavottorði er sannað, að í átökunum hafi Sigurbjartur Ágúst hlotið áverka og fataskemmdir.

Í 4. gr., sbr. 11. gr. reglugerðar um löggæslu á skemmtunum nr. 273, 1977, sbr. 8. og 11. gr. laga nr. 56, 1972 um lögreglumenn, er hlutverk dyravarða greint m.a. á þann veg, að þeir skuli halda uppi röð og reglu á skemmtunum og sé þeim í því skyni heimilt að vísa á brott þeim, sem brjóta gegn settum reglum eða óspektum valda og kveðja sér til aðstoðar við störf sín, hvern þann, sem þeir óska. Var því eðlilegt, að dyraverðir Þjóðleikhúskjallarans kveddu lögregluna á vettvang umrætt sinn vegna Skafta Jónssonar.

Ákærðu ætluðu að fá Skafta með sér, og mátti honum vera það ljóst

með hliðsjón af því, sem á undan var gengið, um hvað þeir ætluðu að ræða við hann. Þeim bar samkvæmt 35. gr. laga nr. 74, 1974 um meðferð opinberra mála skylda til þess að hefja rannsókn málsins, þar sem frásögn og útlit dyravarðarins gaf þeim ástæðu til þess að ætla, að þeir hefðu verið kvaddir á vettvang vegna óspekta og árásar þess manns, er Sigurbjartur Ágúst benti þeim á, þ.e. Skafta Jónssonar.

Skafti neitaði hins vegar að fylgja ákærðu, þótt hann gæti ekki gengið þess dulinn, svo sem áður greinir, að óskað hefði verið aðstoðar lögreglunnar vegna hans. Liður í rannsókninni hlaut að vera viðtal við Skafta, sem var kærður. Bar honum skylda að hlýða fyrirmælum ákærðu að koma með þeim. Því neitaði Skafti og hefur viðurkennt þá neitun. Þegar af þessum ástæðum var það rétt af ákærðu að handtaka Skafta samkvæmt ákvæðum bæði 1. tl. og 6. tl. 61. gr. áðurgreindra laga.

Á það ber þó að líta, að ákærðu virðast ekki hafa kynnt sér alveg nægjanlega ástæðurnar, sem lágu að baki útkallsins, þegar þeir hófu handtökuaðgerðir sínar, en það hefðu þeir átt að gera frekar. Samt verður að telja, að með hliðsjón af útliti dyravarðarins, er ákærðu komu á staðinn, viðbrögðum Skafta, er þeir komu, og loks verksviði og valdsviði dyravarda hafi þeir af þeim ástæðum einum gert rétt að fjarlægja hann úr húsinu. Þá var fatageymsla í samkomuhúsi ekki æskilegur staður til að hefja yfirheyrslur í rannsókn opinbers máls, þegar þar er staddur fjöldi fólks. Loks voru viðbrögð Skafta slík, er ákærðu hófu handtökuaðgerðir, að þeir áttu vart annars úrkosti en að ljúka þeim. Með hliðsjón af öllu framansögðu verða ákærðu því sýknaðir af því að hafa handtekið Skafta Jónsson án nægjanlegra ástæðna eða tilefnis umrætt sinn og þar með af því að hafa brotið gegn 131. gr. eða 132. gr., sbr. 138. gr. almennra hegningarlaga.

Sannað er með framburði ákærðu, vitna og læknisvottorði, að Skafti Jónsson hlaut þá áverka, er í vottorðinu greinir á tímabilinu frá því hann bað um frakka sinn í fatageymslunni án árangurs, uns honum var sleppt úr fangageymslu lögreglunnar. Ekki er sannað, svo að óyggjandi sé, hvenær á þessum tíma þetta varð, en lang-líklegast er, að það hafi gerst á tímabilinu frá því ákærðu tóku á Skafta í fatageymslunni og þar til hann var tekinn út úr lögreglubifreiðinni.

Ákærðu hafa allir mótmælt því, að þeir eigi sök á áverkum Skafta og kannast ekki við, að hann geti hafa fengið þá með þeim hætti, er hann og kona hans lýsa, þ.e. að ákærði Guðmundur hafi ítrekað keyrt höfuð hans í gólf lögreglubifreiðarinnar. Þetta hefur vitnið Ásta Svavarsdóttir, sem einnig var í lögreglubifreiðinni, ekki getað borið um, og heyrði vitnið ekki um þessa ásökun Skafta, fyrr en hann kom úr fangageymslu lögreglunnar.

Eigi liggur fyllilega ljóst fyrir í málinu, með hverjum hætti Skafti hlaut

áverka þá, er að framan greinir. Hann veitti mikla mótspyrnu, meðan á handtöku stóð, og fullyrða ákærðu Guðmundur og Jóhann Valbjörn, að hann hafi fallið á gólf lögreglubifreiðarinnar, þegar hann var settur inn í hana. Er ekki lögfull sönnun fram komin fyrir því gegn neitun ákærðu þrátt fyrir framburð Skafta og konu hans, að ákærðu Guðmundur og Jóhann Valbjörn hafi af ásetningi eða gáleysi orðið valdir að áverkum hans. Gæti Skafti eins hafa hlotið þá fyrir eigin tilverknað. Ber því að sýkna ákærðu Guðmund og Jóhann Valbjörn af ákæru um brot á 218. gr. eða 217. gr., sbr. 138. gr. almennra hegningarlaga. Af hálfu Skafta Jónssonar hefur verið lögð fram bótakrafa á hendur ákærðu að fjárhæð kr. 48.850. Þar sem ákærðu eru sýknaðir í máli þessu, verður samkvæmt 2. mgr. 146. gr. laga nr. 74, 1974 ekki dæmt um bótakröfuna.

Samkvæmt framansögðu ber að dæma ríkissjóð skv. 1. mgr. 140. gr. laga nr. 74, 1974 til að greiða allan sakarkostnað í máli þessu, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda ákærða Guðmundar, Jóns Oddssonar hæstaréttarlögmanns, 18.000 krónur, og skipaðs verjanda ákærðu Jóhanns Valbjörns og Sigurgeirs, Guðna Haraldssonar héraðsdómslögmanns, 18.000 krónur.

Bragi Steinarsson vararíkissaksóknari sótti málið af hálfu ákæruvaldsins.

D ó m s o r ð:

Ákærðu, Guðmundur Baldursson, Jóhann Valbjörn Ólafsson og Sigurgeir Arnþórsson, eiga að vera sýknir af ákærunni í máli þessu.

Allur sakarkostnaður greiðist úr ríkissjóði, þar með talin málsvarnarlaun skipaðs verjanda ákærða Guðmundar, Jóns Oddssonar hæstaréttarlögmanns, 18.000 krónur, og skipaðs verjanda ákærðu Jóhanns Valbjörns og Sigurgeirs, Guðna Haraldssonar héraðsdómslögmanns, 18.000 krónur.